КПСС МК Пленуми шарафига

100.000 ТОННА ТАЙЁР!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-йил чиқиши
№ 187 (1449)
22 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА 1959 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Жовот Кўчиев бир кунда 6 тонна пахта терди

«Малик» тажриба хўжалигида машина терими қизиб кетди. Совхоз механизаторлари етиштирилган ҳосилни қисқа муддат ичида йиғиштириб олиш учун курашиб, ажойиб натижаларни қўлга киритмоқдалар. Механик-ҳайдовчи ўртоқ Жовот Кўчиев айниқса, фидокорона меҳнат қилмоқда. У, СХС-1,2 машинасининг бетўхтов ишлашини таъминлаб, бир кунда 6 тоннага етказиб пахта терди.

Ўртоқ Кўчиев мавсумда 130 тонна пахта териш юзасидан олган мажбуриятини бажариш мақсадида иш унумини кун сайин ошириб бораётир. Тожибой Жуманов, Бахри Турдиев сингари механизаторлар ҳам унинг изидан борншиб, кунига 4—4,5 тоннадан пахта тераётирлар.

С. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС да

Қисқартирилган иш кунига ўтишни туґаллаш муддатлари ва ишчи ҳамда хизматчиларнинг иш ҳақини тартибга солиш тўғрисида

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съезди экономиканинг барча тармоқларини янада кучли суратда юксалтириш ва меҳнаткашларнинг турмуш даражасини узлуксиз ошириш программасини — СССР да коммунистик жамият қурилишини кенг авж олдириш улуғвор программасини тасдиқлади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС КПСС XXI съездининг қарорларига амал қилиб ва СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 йилга мўлжалланган давлат плани муваффақиятли бажарилаётганлигини эътиборга олиб, **халқ хўжалиги тармоқлари ва иқтисодий районлар бўйича қисқартирилган иш кунига ўтишни туґаллаш муддатлари ва ишчи ҳамда хизматчиларнинг иш ҳақини тартибга солиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.**

Қарорда айтиладики, кейинги йилларда ишчи ва хизматчиларни қисқартирилган иш кунига кўчириш ва иш ҳақини тартибга солиш соҳасида анча иш қилинди. 1958—1959 йилларда кўмир саноати ва қора металлургия ишчилари ҳамда хизматчиларидан кейин рангли металлургия, кимё саноати, цемент саноати корхоналари, темир-бетон буюмлар ва конструкциялар ишлаб чиқариш, туз ва озокерит чиқариш корхоналари ишчилари ва хизматчилари ҳам етти соатлик иш кунига (ер ости ишларида банд бўлган етакчи касблардаги ишчилар эса, олти соатлик иш кунига) кўчирилди ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартлари жорий қилинди. Машинасозлик ва металл ишлаш, нефть ва газ саноати ишчи ва хизматчиларини қисқартирилган иш кунига ўтказиш учун тайёргарлик кўрилмоқда ва бу тадбир 1959 йилда ўтказила бошлайди. Айни бир вақтда иш ҳақи ҳам тартибга солинади.

Аввало, оғир саноатнинг асосий тармоқларида қисқартирилган иш кунига ўтилганлиги ва айни бир вақтда иш ҳақи тартибга солинганлиги социалистик экономикани янада юксалтириш ва ишчи ҳамда хизматчиларнинг моддий ва маданий савиясини оширишнинг муҳим манбалари бўлди. Ходимларнинг ишлаб чиқаришни ўстиришдан ва меҳнат унумдорлигини оширишдан моддий манфаатдорлиги ортди, корхоналарнинг халқ хўжалик планларини бажаришлари яхшиланди ва иш куни қисқартирилгани ҳолда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи сақланибгина қолмай, балки янги оширилган ставкалар ва окладлар жорий қилиниши муносабати билан анча ортди, хусусан кам ҳақ оладиган ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи кўпайди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС халқ хўжалигидаги барча ишчи ва хизматчиларни етти соатлик иш кунига, ер ости ишларида банд бўлган етакчи касблардаги ишчиларни эса олти соатлик иш кунига кўчириш ва бу тадбирни қуйидаги муддатларда амалга оширишни зарур деб топдилар:

Шимол, Узоқ Шарқ, Сибирь, Урал, Қозоғистон ССР, Москва шаҳри ва Москва области, Ленинград шаҳри ва Ленинград области ҳамда Иваново области районлари саноатида — 1959 йилнинг IV квартали — 1960 йилнинг IV кварталида, бошқа иқтисодий районларда эса — 1960 йилнинг III—IV кварталларида;

Шимол, Узоқ Шарқ, Сибирь, Урал, Қозоғистон ССР районларида қурилиш ва геологоразведка ишларида — 1960 йилнинг II кварталида, бошқа иқтисодий районларда эса — 1960 йилнинг IV кварталида;

Транспорт ва алоқада — 1959 йил IV квартали — 1960 йилнинг IV кварталида;

Қишлоқ хўжалиги давлат корхоналарида — 1960 йилнинг IV квартали мобайнида;

Илмий тадқиқот муассасалари ва лойиҳалаш ташкилотларида 1960 йилнинг II—IV кварталларида;

Савдо-сотиқ, умумий овқатланиш, тайёрлаш ва моддий техника таъминоти корхоналари ва ташкилотларида, маориф, соғлиқни сақлаш, маданий муассасалар, санъат муассасаларида, давлат аппаратида ва маҳсулот ишлаб чиқармайдиган бошқа корхоналар, ташкилотлар ҳамда муассасаларда — 1960 йилнинг III ва IV кварталларида.

Саноат ва қурилишдаги ишчилар, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларни қисқартирилган иш кунига кўчириш иш ҳақини тартибга солиш билан айни бир вақтда амалга оширилади.

Транспорт ва алоқа корхоналари ҳамда ташкилотларида, совхозлар, РТС ларда, қишлоқ хўжалиги ёрдамчи корхоналарида, шунингдек илмий тадқиқот муассасалари ва лойиҳалаш ташкилотларида ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шароитига кўчириш 1960—1961 йилларда амалга оширилади.

Савдо-сотиқ, умумий овқатланиш, тайёрлаш, моддий техника таъминоти корхоналари ва ташкилотлари, маориф, соғлиқни сақлаш, маданият ва санъат ташкилотлари ҳамда муассасалари, давлат аппарати ва маҳсулот ишлаб чиқармайдиган бошқа тармоқларнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари 1962 йилда меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шароитларига кўчирилади.

Қабул қилинган қарорга мувофиқ ишчиларнинг меҳнатга ҳақ тўлаш учун янги тариф ставкалари ва янги тариф сеткалари ҳамда инженер-техник ходимлар ва хизматчиларга ҳақ тўлаш учун мансаб окладлари тасдиқланди.

Иш ҳақи тартибга солиниши билан айни бир вақтда иш ҳақининг минимал миқдори қараб чиқилади ва КПСС XXI съездининг қарорига мувофиқ 400—450 сўмгача оширилади.

СССР Министрлар Советининг меҳнат ва иш ҳақи масалалари билан шуғулланувчи Давлат комитетига ВЦСПС билан биргаликда, ишчилар меҳнат ҳақининг ишбай-мукофот ва вақтбай-мукофот ставкаларининг типовой қоидаларини; иссиқ, оғир ишларда ва меҳнат шароити зарарли бўлган ишларда ва шу сингариларда банд бўлган ишчилар учун белгиланган тариф ставкалари юзасидан ҳақ олувчи ишчилар касбларининг типовой рўйхатини тасдиқлаш топширилди.

Халқ хўжалиги кенгашлари, министрликлар, ведомстволар, меҳнаткашлар депутатлари Советлари ижроия комитетлари ва корхоналарнинг раҳбарлари ходимларни қисқартирилган иш кунига ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шароитларига кўчирган пайтда техника жиҳатидан асосланиб берилган ва техниканинг ҳамда ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг ҳозирги даражасига ва ишчиларнинг ишлаб чиқариш соҳасидаги илғор тажрибасига мос келадиган иш нормаларини кенг жорий қилишлари, вақтбай ёрдамчи ишчилар учун хизмат кўрсатишнинг нормаларини ишлаб чиқишлари ва бу нормаларни жорий қилишлари; ишчиларнинг меҳнатга ҳақ тўлашнинг иқтисодий жиҳатидан самарали системаларини қўлланишлари, шунингдек сифат кўрсаткичларини яхшилаганликлари ва участкалар, цехлар ва умуман корхоналарнинг яхши иш натижалари учун ишчиларни мукофотлашлари; ишчиларнинг иш ҳақини тўлашда тариф бўйича ҳақ тўлаш салмоғини оширишлари; ишларни тарификация қилишни ўтказиш ва белгиланган тартибда тасдиқланган квалификация справочникларига мувофиқ суратда ишчилар учун разрядлар белгилашлари зарур.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР министрликлари ва ведомстволарига, Халқ хўжалиги кенгашларига, область (ўлка) ижроия комитетларига айрим корхоналар, қурилишлар ва ташкилотларда қисқартирилган иш кунига ўтиш ва ишчи ҳамда хизматчиларнинг меҳнатига ҳақ тўлашнинг янги шароитларини жорий қилишнинг конкрет муддатларини қарорда кўзда тутилган умумий муддатлар доирасида тегишли касаба союз органлари билан келишиб белгилаш ҳуқуқи берилди.

Узлуксиз ишлайдиган корхоналарда, шунингдек иш сменаси вақтини қисқартиш иложи бўлмаган айрим иш турларида ишловчи ишчилар ва хизматчиларга белгиланган иш кунидан ортиқ ишлаган вақтлари учун қўшимча равишда дам олиш кунлари берилиши лозим.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС корхоналарни қисқартирилган иш куни шароитида ишлашга кўчириш учун ўз вақтида ва пухта тайёргарлик кўриш ҳамда ишлаб чиқариш планлари ва меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан берилган топшириқларнинг сўзсиз бажарилишини кўзда тутиб, жойларда бу ишнинг амалга оширилиши устидан кун сайин контроль ўрнатиш зарур эканлигига партия, совет, хўжалик ва касаба союз ташкилотларининг эътиборини жалб этдилар. Ҳар бир корхонада техника, хўжалик ва ташкилий тадбирлар ишлаб чиқилиши ҳамда амалга оширилиши лозим. Янги техникани ва илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий қилишга, ишлаб чиқариш процессларини механизациялашга, ишлаб чиқаришни ихтисослаш ва кооперативлашга, корхоналарнинг бир меёрда ишлашини таъминлашга, иш вақтининг беҳуда ўтишини қисқартишга ва меҳнатни ташкил қилишни яхшилашга алоҳида эътибор берилиши лозим.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, министрликлар ведомстволар, корхоналар, қурилишлар ва ташкилотларнинг раҳбарларига тушунтириш ишларини кучайтириб юборишни ва халқ хўжалигида қисқартирилган иш кунига ўтиш ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартларини жорий қилиш билан боғланган тадбирларни тайёрлаш ва амалга оширишда ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг кенг миқёсда иштирок қилишларини таъминлаш топширилди. Бу тадбирлар СССРда дунёда энг қисқа иш куни ва энг қисқа иш ҳафтасини жорий қилиш йўлида муҳим босқич бўлади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС ишчиларни, инженер-техник ходимларни ва хизматчиларни ишлаб чиқаришнинг ички резервларини қидириб топиш ва улардан бутун чоралар билан фойдаланиш соҳасида янада зўр ғайрат билан меҳнат қилиш ва ижодий ташаббус кўрсатишга даъват этдилар, токи ҳар бир корхона ва ҳар бир қурилишда қисқартирилган иш кунига ўтиш ишлаб чиқаришни янада юксалтиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга ва шу асосда меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ҳамда маданий савиясини янада кўтаришига ёрдам берсин.

МУВАФФАҚИЯТИМИЗНИ МУСТАҲКАМЛАЙМИЗ

Колхозимиз аъзолари КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига бошланган социалистик мусобақада актив қатнашиб, шу йилнинг 19 сентябрида давлатга луб экинлари ҳосили сотиш планини 101,4 процент қилиб бажардилар. Мавжуд имкониятлар ҳисобга олиниб, яна 5750 тонна луб ҳосили топшириш мажбурияти олинди.

Колхозда пахта ҳосилини териб топшириш ишлари ҳам кун сайин қизиб бораётир. 19 сентябргача йиллик планнинг 38 проценти миқдорида пахта териб давлатга топширдик. Колхозчилар жамоат чорвачилигини ривожлантиришда ҳам яхши натижаларни қўлга киритдилар. Давлатга гўшт, сут, жун, тухум сотиш планлари ҳам ортиғи билан бажарилди.

Колхозда барча турдаги қишлоқ хўжалик экинларидан етиштирилган ҳосилни йиғиб олиш юзасидан план тузиб чиқилди. Бунга кўра каноп кўкпоясини йиғиб олиш 25 сентябрда, уруғлик канопни ўриб олиш 7 ноябрда тугалланиши керак. Давлатга пахта сотиш йиллик плани эса 15 октябргача бажарилади. Ҳозир хўжалигимиз аъзолари луб, каноп ва пахта ҳосили топшириш бўйича олинган мажбуриятни ортиғи билан бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Пахта териш ва давлатга топшириш суръати кун сайин ортмоқда.

Т. Г. ХВАН,
Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг раиси.

С. КИМ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.

ҚОРАСУВ РАЙОН МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумида, Ўзбекистон Коммунистик Партияси Марказий Комитетининг ҳисоботи эшитилиши ҳақидаги хабар Қорасув район меҳнаткашларини ҳам ажойиб меҳнат зафарлари сари отлантирди. Ҳамма ерда социалистик мусобақа кенг авж олдирилиб, шу йилнинг 21 сентябрида давлатга сут сотиш йиллик плани анча ортиғи билан бажарилди: пландаги 15 минг центнер ўрнига 15 минг 50 центнер сут топширилди.

Районда давлатга гўшт сотиш плани 104, жун сотиш плани 116 ва тухум сотиш плани 115 процент қилиб бажарилди. Чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтиришга астойдил киришилди, пландаги 19 минг ўрнига 20 минг 224 тонна силос, 11 минг 270 ўрнига 12 минг 300 тонна дағал хашак тайёрланди. Шунингдек, чорва моллари туёғини кўпайтириш плани ҳам 119,1 процент бажарилди.

Район меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга пландан ташқари 1700 центнер сут ва 300 центнер гўшт сотиш мажбуриятини олдилар.

Дастлабки тонналар

Кеча редакциямизга хушхабар келди: областимиз тайёрлов пунктларига 100 минг тонна пахта топширилди. Механизаторларимиз, колхозчиларимиз ва барча меҳнаткашларнинг йил бўйи қилган фидокорона меҳнати туфайли етиштирилган ҳосилнинг дастлабки тонналари давлат омборларида. Сирдарё, Боёвут, Гулистон районларининг пахтакорлари ажойиб кўрсаткичларга эришмоқдалар. Бу районларда пахта териш ва давлатга топшириш иши тобора қизғин тус олмоқда. Йиллик планни 33 процент бажарган Пискент районининг пахтакорлари ҳам астойдил бел боғлаб ишлаб, юз минг тоннага муносиб ҳисса қўшдилар. Райондаги Тельман номли, Сталин номли, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли, Бўка районидаги Ильич номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозларининг аъзолари социалистик мусобақада олдинда бормоқдалар, тобора маррага яқинлашмоқдалар.

Эллик центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори Ғанишер Юнусов бошлиқ бригада аъзолари планни бажариш арафасида турибди.

Шуниси қувончлики, областимиз далаларида чинозлик механизатор Турсуной Охунованинг ташаббусига қўшилиб, мавсумда 100 тоннадан пахта териш учун курашаётган механик-ҳайдовчиларнинг сафи кундан-кунга кенгайиб бормоқда. Василий Бибаров, Насиб Бекиров, Валентин Тюпко сингари механизаторлар ўз агрегатларидан ғоят усталик билан фойдаланиб, машина териминининг нақадар афзаллигини намойиш қилиб кўрсатмоқдалар. Ҳозирги кунларда область далаларида 1000 дан ортиқ пахта териш машиналари ишлаб турибди. Кундан-кунга машина терими суръати кучайиб бормоқда.

Шуни ҳам айтиш керакки, кейинги беш кунликда областимизда пахта териш ва давлатга топшириш суръати бирмунча кўтарилган бўлса ҳам умуман олганда биз мусобақадош Андижон области ва бутун республикадан орқада қолиб кетмоқдамиз. Чунки қатор колхоз ва совхозларда мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланилмаяпти. Область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюро қарорида таъкидланганидек, ишчи кучлари ва моддий-техника воситалари теримга тўла сафарбар қилинмаган. Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ, Янгийўл районлари айниқса пахта териш ва тайёрлашда орқада қолиб кетмоқдалар. Бу йирик пахтакор районларда пахта тайёрлашнинг суръати областда ўртача пахта тайёрлаш суръатидан ҳам пастдир. Район раҳбарлари буни чуқур ҳис қилишлари, пахта териш ва тайёрлаш суръатини кескин кучайтириш учун зарур чораларни кўришлари лозим.

Бу йил теримни машиналаштириш юзасидан каттагина ишлар қилинмоқда. Кўпгина хўжаликлар ажратилган майдонларда дефоляция ишларини ўз вақтида ўтказиб, машина теримини барвақт бошлаб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Афсуски кўп хўжаликларда бу соҳада жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда. Қуйи Чирчиқ районидаги «ЎзССР беш йиллиги» совхозида машина теримини ташкил қилиш иши ниҳоятда қониқарсиз бораётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Совхозда барча имконият бор бўлишига қарамасдан, раҳбарлар терим машиналарини ишга тушириб юбормаётирлар, ҳали вақт эрта деб хотиржам юрибдилар. Шунинг учун ҳам терим суръати паст. Район партия комитети ва район ижроия комитети бу совхоздаги аҳвол билан атрофлича танишиб барча терим машиналарининг ишга тушириб юборилишини таъминлашлари зарур.

Областимиз колхозларида сентябрь ойи учун белгиланган графикни бажариш учун ҳамма имконият бор. Шаҳар меҳнаткашлари, олий ва ўрта таълим ўқув юртларининг студентлари совхоз ва колхозларга ёрдам бериш учун жўнаб кетдилар. Буларнинг катта ёрдамидан фойдаланиб, терим суръатини кучайтириш, белгиланган графикни тўла бажариш зарур. Бироқ текширишлар кўпчилик колхоз ва совхозларда имкониятлардан ёмон фойдаланилаётганлигини кўрсатади. «Пискент», «Оққўрғон», 3-«Боёвут», 1-«Далварзин» совхозларида терим суръати ниҳоятда паст. Бу совхозларда меҳнатга қобилиятли аҳоли теримга тўла жалб этилмаган. Пахта териш машиналари унумли ишламаётир. 1-«Далварзин» совхозида мавжуд машиналарнинг 10 проценти теримда қатнашаётир, холос.

Далада ишлаётганлар тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳар бир колхоз ва совхоз раҳбарининг жонажон бурчи бўлиши лозим. Ҳозирги пайтда областимиз далаларида 160 минг киши теримга қатнашаяпти. Уларга зарур моддий-маданий шароит яратиб бериш, меҳнат унумдорлигини оширишнинг гаровидир. Бироқ буни ҳамма район, колхоз ва совхоз раҳбарлари ҳам тўғри тушунмаётирлар. Чиноз районидаги кўпчилик колхозларда иссиқ овқат ташкил этилмаган. Оққўрғон районида ҳам шундай аҳволни кўриш мумкин. Бу жиҳатдан область матлубот жамияти қониқарсиз ишламоқда, у колхозларда умумий овқатланишни ташкил қилиш соҳасидаги вазифасини ёмон бажармоқда. Шунингдек пахтакорларга медицина хизмати ҳам яхши йўлга қўйилмаган.

Областимиз колхоз ва совхозларида мўл ҳосил етиштирилди. Бу планнигина эмас, мажбуриятни ҳам сўзсиз бажариш имкониятини беради. Шундай экан, теримни кундан-кунга кучайтиришимиз, аниқланган камчиликларни бартараф қилиб, суръатни тезлаштирайлик.

Пахтакор ўртоқлар! Социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарайлик, барча етиштирилган ҳосилни ўз вақтида сира нобуд қилмасдан териб, давлатга топшириш учун курашайлик!

Пленум шарафига совға тайёрладик

Колхозимиз аъзолари бу йил луб экинлари ҳосилини кўпайтириш ишига алоҳида эътибор бердилар. Далаларда мўл ҳосил етиштирилди. Уни ўриб-йиғиб олишга барвақт киришдик. Натижада шу йилнинг 19 сентябрида пландаги 10 минг 50 тонна ўрнига 10 минг 357 тонна луб ҳосили тайёрланиб, план 103 процент бажарилди.

Далаларимизда ҳали ҳосил кўп. Шуни ҳисобга олиб давлатга яна 5500 тонна луб ҳосили сотиш мажбуриятини олдик. Бу мажбуриятни ҳам 15 октябргача бажарамиз.

Колхозимиз аъзолари чорва моллари туёғини кўпайтириш планини ҳам анча ошириб бажардилар. Шунингдек, давлатга гўшт топшириш плани 107,9 процент, сут сотиш плани 193,2 процент, пилла сотиш плани 145 процент қилиб адо этилди. Тухум, жун тайёрлаш ва давлатга сотиш соҳасида ҳам яхши натижаларни қўлга киритдик

ШИН ДЕН ДИК,
Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхоз раиси.

ЛИ ЧЕР СУ,
колхоз бошланғич партия ташкилотининг раиси.

* * *

Юқори Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз (раиси Хегай Сан Чен, партия ташкилотининг секретари Р. Болтабоев ўртоқлар) аъзолари ҳам давлатга 3.000 тонна луб ҳосили топшириб, йиллик давлат планини бажардилар. Давлатга яна 1.000 тонна ҳосил тайёрлаб сотиш мажбурияти олинди.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитетида

Мусобақа илғорларига кўчма Қизил байроқ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети бюроси ва область ижроия комитети пахта териш ва тайёрлашнинг 1959 йил 11 сентябрдан 20 сентябргача бўлган вақт ичидаги якунини кўриб чиқиб, **қарор қилдилар:**

1. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Пискент (район партия комитетининг секретари Х. Латипов, район ижроия комитетининг раиси Т. Худойбердиев, район комсомол комитетининг секретари М. Абдулҳакимов, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи К. Хайдаров ўртоқлар) районида қолдирилсин. Бу районда йиллик планнинг 27,1 проценти миқдорида пахта тайёрланиши таъминланган, ўн кунликда пахта тайёрлаш 17,68 процент кўпайган ва машина терими плани 5,83 процент бажарилган.

Пахта йиғим-теримида намуна кўрсатиб ишлаган илғор колхозчилар, совхоз ва РТСларнинг ишчилари, механик-ҳайдовчилар, шаҳар ва қишлоқнинг теримга жалб қилинган аҳолисини мукофотлаш учун Пискент районига 10.000 сўм пул берилсин ва 5 та юк машинаси ажратилсин.

Ўтган ўн кунликда пахта тайёрлаш суръатининг 16,41 процент ўсишини таъминлаган Гулистон (район партия комитетининг секретари К. Укубоев, район ижроия комитетининг раиси Т. Умаров ўртоқлар), ўн кунликда пахта тайёрлашни 16,26 процент кўпайтирган, Юқори Чирчиқ (район партия комитетининг секретари Ким М. В., район ижроия комитетининг раиси И. Каримов ўртоқлар), ўтган ўн кунликда пахта тайёрлашни 15,57 процент кўпайишини таъминлаган, Боёвут (район партия комитетининг секретари А. Сардоров, район ижроия комитетининг раиси Э. Исламов ўртоқлар), ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 15,12 процент ўсишини таъминлаган Сирдарё (район партия комитетининг секретари И. Каримов, район ижроия комитетининг раиси А. Аҳмедов ўртоқлар) районларининг ҳам пахта териш ва тайёрлаш соҳасидаги яхши ишлари қайд қилиб ўтилсин.

Машина теримини яхши ташкил этишга эришган ва машина терими планини 9,19 процент бажарган Гулистон районига пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиларини мукофотлаш учун 3.000 сўм пул ажратилсин.

2. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи «Бўка» совхозига (директори М. Ботиров, партия ташкилотининг секретари Акимбоев ўртоқлар) берилсин. Бу совхозда йиллик план 31,68 процент бажарилган, ўн кунликда пахта тайёрлаш 24,04 процент кўпайган ва машина терими плани 31 процент бажарилган.

Энг яхши ишчилар, пахта териш машиналарининг ҳайдовчилари ва теримга жалб қилинган шаҳар ва қишлоқнинг аҳолисини мукофотлаш учун совхозга 3.000 сўм пул ажратилсин.

Гулистон районидаги Бушуев номли (директори Р. А. Орипов, партия ташкилотининг секретари А. Бойхўжаев ўртоқлар), «Мирзачўл» (директори А. Бегимқулов, партия ташкилотининг секретари И. Собиров ўртоқлар), Сирдарё районидаги «Гулистон» (директори М. Ғаниев, партия ташкилотининг секретари Р. А. Шимаков ўртоқлар) совхозларининг ҳам пахта териш ва тайёрлашда яхши натижаларга эришаётганликлари қайд қилиб ўтилсин.

3. Шу билан бирга, йиллик планни 20,44 процент бажарган Оққўрғон (район партия комитетининг секретари С. Нишонбоев, район ижроия комитетининг раиси Н. Камолов ўртоқлар) райони, планни 19,77 процент бажарган Ўрта Чирчиқ (район партия комитетининг секретари Ш. Исамуҳамедов, район ижроия комитетининг раиси О. Бердиев ўртоқлар) райони, йиллик планни 18,87 процент бажарган, Чиноз (район партия комитетининг секретари А. Акромов, район ижроия комитетининг раиси Н. Қирғизбоев ўртоқлар) райони ва йиллик планни 18,96 процент бажарган Янгийўл (район партия комитетининг секретари И. Юнусов, район ижроия комитетининг раиси М. Т. Тожиев ўртоқлар) районларида пахта тайёрлаш қониқарсиз бораётганлиги қайд қилиб ўтилсин.

Ўзбекистон КП область комитетининг бюроси ва область ижроия комитети район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва барча меҳнаткашларни пахта тайёрлаш суръатини кучайтириш учун бутун имкониятларни ишга солиш ва шу йўл билан кейинги ўн кунликда Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг кўчма Қизил байроғини олиш ҳуқуқига эришишга чақиради.

4. Навбатдаги кўчма Қизил байроқ теримнинг беш кунлик якуни — 26 сентябргача бўлган даврдаги ишнинг якунига қараб топширилади.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитетида

Область партия комитети бюроси ва область ижроия комитети пахта йиғим-теримида қатнашаётган студентлар, ўрта махсус таълим ўқув юртлари ва меҳнат резервлари мактабларининг ўқувчилари ўртасида социалистик мусобақани бундан буён янада кучайтириш мақсадида Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг теримда энг яхши кўрсаткичларга эришган коллективларга топшириш учун иккита кўчма Қизил байроқ таъсис этди. Булардан бири олий ўқув юртларининг коллективларига, иккинчиси ўрта махсус ўқув юртлари ва меҳнат резервлари мактабларининг коллективларига топширилади.

Кўчма Қизил байроқни топшириш билан бир вақтда ўқув юртининг илғор коллективларига бевосита теримда қатнашиб яхши натижаларга эришаётган теримчиларни мукофотлаш учун 3.000 сўм пул мукофоти берилади.

Кўчма Қизил байроқ 1959 йилнинг 21 сентябридан бошлаб ҳар беш кунликнинг якунига қараб район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари ҳамда ўқув юртларининг директорларининг тавсиясига биноан бериб борилади.

Н. С. ХРУШЧЕВнинг Америка Қўшма Штатларида бўлиши

ЛОС-АНЖЕЛОС, 19 сентябрь. **(ТАСС махсус мухбири).** Н. С. Хрушчев ва унинг хамроҳлари бугун Лос-Анжелосга келдилар.

Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари тушган реактив «Боинг-707» самолёти бугун эрталаб Нью-Йоркдаги халқаро аэродромдан осмонга парвоз қилди ва ғарбга томон йўл олди. У Нью-Йорк, Огайо шимолий саноат штатлари устидан ўтиб, сўнгра мамлакатнинг қишлоқ хўжалик районлари бўлмаган марказий қисми устидан учиб ўтди. Учиш бир неча соат давом этганидан кейин самолёт Қояли тоғлар устидан ўтди ва пастда Калифорниянинг қуёшли водиси кўзга ташланди. Маҳаллий вақт билан соат 12 дан 0,9 минут ўтганида (бу ерда вақт Москва билан 10 соат фарқ қилади) самолёт Қўшма Штатларнинг Тинч океан қирғоғидаги саноат ва маданий маркази — Лос-Анжелосга етиб келди.

Лос-Анжелосдаги халқаро аэропортда СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевни Лос-Анжелос шаҳрининг мэри Норрис Поулсон, халқаро ишлар уюшмаси президенти Роберт Минклер ва Таун Холл президенти (оқартув ишлари билан шуғулланувчи ташкилот) Фрэнсис Уилкокс кутиб олдилар.

Лос-Анжелос аҳолиси номидан Совет Иттифоқидан келган юксак меҳмонни шахар мэри Поулсон қизғин табриклади. Н. С. Хрушчев бу табрикка жавобан, мен Лос-Анжелос шаҳрига келганимдан хурсандман, деб айтди.

* * *

Совет ҳукуматининг бошлиғи 19 сентябрда Лос-Анжелосдаги қабул маросими вақтида сўзлаган нутқида қуролсизланиш масаласига яна тўхталди.

Шу муносабат билан Н. С. Хрушчев қуролсизланиш соҳасида 18 сентябрда БМТ Бош Ассамблеяси муҳокамасига тақдим этилган совет таклифларини эслатиб ўтди. Бу таклифларнинг моҳияти, деди у, энг қисқа муддат ичида, тахминан тўрт йил ичида давлатларнинг ёппасига ва тўла қуролсизланишини амалга ошириш, қурол-яроғларнинг ҳамма турларини, шу жумладан ядро қуролини ва ракеталарни йўқ қилиш, барча қуролли кучларни тарқатиб юбориш, ҳарбий министрликларни ва бош штабларни тугатишдан иборат. Ички тартибни сақлаш ва гражданларнинг хавфсизлигини ҳимоя қилиш мақсадида енгил отиш қуроллари билан қуролланган полиция (милиция)нинг келишилган кичик контингентларигина давлатлар ихтиёрида қолур эди. Мазкур таклифларни илгари сурганимиз ҳолда, деди Н. С. Хрушчев, биз қуролсизланиш проблемасини бутунлича, узил-кесил ва абадий ҳал этишни: давлатлар уруш олиб боришнинг моддий воситаларидан маҳрум қилиб қўйиладиган шароит вужудга келтирилишини истаймиз. Тўла қуролсизланганда, деб қўшимча қилди СССР Министрлар Совети Раиси, давлатларнинг бир-биридан яширадиган нарсаси қолмайди. Шунга мувофиқ контроль ҳам тўла бўлиши ва ҳамма нарсани ўз ичига олиши мумкин. Бу эса разведка эмас, балки чинакам контроль бўлади, чунки армия бўлмаганда разведка ҳам ўз аҳамиятини йўқотади.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Нью-Йоркда бўлган вақтида шаҳар мэри Роберт Вагнер Н. С. Хрушчев шарафига зиёфат берди. Зиёфатда кўзга кўринган сиёсий ва жамоат арбоблари, савдо-саноат доираларининг вакиллари, шаҳар муниципиаль органларининг раҳбар ходимлари қатнашдилар. Суратда: зиёфат вақтида.

ТАСС махсус фото мухбири **В. Егоров** фотоси, (Сурат ТАСС фототелеграфи орқали олинган).

Биз, деди Н. С. Хрушчев, чин кўнгилдан илгари сурилган ва буюк давлатнинг, айниқса ҳозирги халқаро кескинлик шароитида амалга оширишга журъат эта оладиган ҳамма нарсаларни ўз ичига олган совет таклифларига АҚШда ижобий қарайдилар, деб ишонишни истар эдик.

Н. С. Хрушчев Лос-Анжелос шаҳрининг мэрига ва ҳозир бўлган ҳамма кишиларга мурожаат этиб, бу ерда гап жуда жиддий ишлар ҳақида, тинчлик ва уруш ҳақида, кишиларнинг ҳаёт-мамоти ҳақида бораётганлигини таъкидлади. Н. С. Хрушчев ўзи айтган фикрларнинг америкалик баъзи арбоблар томонидан атайин зўр бериб бузиб кўрсатилаётганлигига ташвишланаётганлигини билдириб, АҚШдаги баъзи бировлар, афтидан, бундан буён ҳам «совуқ уруш» ва зўр бериб қуролланиш отига миниб юрмоқчи бўлсалар керак, деди. Икки йўлнинг биттасини: ёки биргаликда тинчлик сари бориш, ёки «совуқ уруш»ни ва зўр бериб қуролланишни давом эттириш йўлидан биттасини танлаб олишингиз керак, деди Н. С. Хрушчев. Аммо бир-бировингизга қарши ракеталар тўғрилаб қўйилган шароитда яшагандан кўра тинч ва дўст бўлиб яшаш яхшироқ эканлиги, бугун ҳам, эртага ҳам тинчлик бўлишини, доимий ва мустаҳкам тинчлик бўлишини билиб, тинч ухлаш мумкин бўлган соф вазиятда яшаш яхшироқ эканлиги ҳар кимга аёнку, ахир.

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ўз нутқининг охирида Совет Иттифоқининг АҚШ билан ҳар томонлама алоқаларни ривожлантиришга ва дўстона ҳамкорлик ўрнатишга тайёр эканлигини яна бир марта уқтириб ўтди.

* * *

Н. С. Хрушчев 19 сентябрда Лос-Анжелоснинг халқаро аэродромига келганидан кейин Америка кино саноатининг машҳур маркази Голливуд шаҳрида бўлди.

Кинематография миллий уюшмасининг раҳбари Эрик Жонстон жаноблари ва «Твентис сенчури фокс» кинокомпаниясининг бошлиғи С. Скурас жаноблари Н. С. Хрушчев шарафига зиёфат бердилар. Зиёфатда Голливуднинг кўзга кўринган режиссёрлари, артистлари ва сценариячилари ҳозир бўлдилар.

Н.С. Хрушчев шу ерда ҳозир бўлган кишилар ҳузурида нутқ сўзлаб, Скурас жанобларининг табрик нутқида илгари сурилган баъзи масалаларга жавоб берди.

Шундан кейин Н. С. Хрушчев ўз хамроҳлари ва атоқли артистлар билан биргаликда музикали фильмнинг баъзи саҳналари съёмкасида ҳозир бўлди. Ана шу музикали фильмда машҳур артистлардан Морис Теволье ва Фрэнк Синатрлар қатнашадилар.

Голливуддаги учрашувдан кейин Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари Лос-Анжелос атрофига сайр қилдилар.

Кечқурун Лос-Анжелос шаҳрининг маҳаллий маъмурлари ва жамоат ташкилотлари Н. С. Хрушчев шарафига қабул маросими ўтказдилар. Қабул маросимида бир мингдан кўпроқ киши ҳозир бўлди.

Н. С. Хрушчев қабул маросимида нутқ сўзлаб, АҚШга қилган визитидан кузатилган мақсад ҳақида гапирди ва Совет ҳукумати «совуқ уруш»ни тўхтатиш, зўр бериб қуролланишга барҳам бериш учун барча чораларни кўришга тайёр эканлигини таъкидлади. Н. С. Хрушчев «совуқ уруш»дан воз кечишни истамаётган баъзи доираларнинг қайсарлиги одамларни таажжублантириши мумкин, холос деди.

Ҳар кимсага равшанки, деди Н. С. Хрушчев, ракеталар бир-бирига қарши қўйилган шароитда яшашдан кўра, тинч ва дўст бўлиб яшаш яхшироқдир, бемалол ухлаш мумкин бўлган соф ҳавода яшаш яхшироқдир, бундай шароитда бугун тинчлик — осойишталик бўлишини, эртаги кунда эса, доим мустаҳкам тинчлик бўлишини билиб турасан киши.

Н. С. Хрушчев номига Америка гражданларидан жуда кўп телеграммалар олинмоқда. Америка гражданлари Н. С. Хрушчевнинг Лос-Анжелосда гапирган ва радио ҳамда телевидение орқали эшиттирилган нутқи учун унга ташаккур изҳор қиладилар ва «совуқ уруш» руҳида гапирган шаҳар мэрининг ҳатти-ҳаракатини қораладилар. Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари 20 сентябрь эрта билан махсус поездда Лос-Анжелосдан Сан-Францискога жўнаб кетдилар. Йирик станцияларнинг ҳаммасида жуда кўп кишилар тўпланиб, Совет ҳукуматининг бошлигини самимий табрикладилар. Бир қанча станцияларда тўпланган кишилар рус ва инглиз тилларида: «Хайрли эрта. Никита Хрушчевдан мамнунмиз. Жуда яхши иш қилаяпти», «Контроль ўрнатиш ёки контроль ўрнатмаслик шарти билан қуролсизланиш», «Хайрли ишингизни давом эттира беринглз!» сўзлари ва шу сингари табрик сўзлари ёзилган транспарантларни кўтариб турар эдилар.

Маҳаллий вақт билан соат 18 да (21 сентябрь Москва вақти билан эрталаб соат 4 да) Н. С. Хрушчев Сан-Францискога келди.

ТАСС АХБОРОТИ

Ойга космик ракета учирилишининг дастлабки якунлари тўғрисида

1959 йил 12 сентябрда учирилган Совет космик ракетаси 14 сентябрда Москва вақти билан 00 соат 02 минут 24 секундда Ойнинг юзига етди.

Кўп босқичли Совет космик ракетаси илгаридан қатъий белгиланган траектория бўйича Ойга учиб борди. Ракета учаётган пайтда унинг барча системалари, агрегатлари ва элементлари нормал ишлади.

Ракета бортига ўрнатилган радиотехника воситалари ракета учирилган пайтдан бошлаб, то илмий аппаратлар жойлаштирилган контейнери Ой сиртига етиб боргунга қадар Ердан туриб пухта кузатишга имкон берди.

Ердаги автоматик ўлчов комплексининг муваффақиятли ишлаши ҳақиқий учиш траекториясининг олдиндан ҳисобланган натижаларга мувофиқ келиш-келмаслигини узлуксиз контроль қилишга, ракетанинг Ойга қачон етиб боришини олдиндан айтиб беришга ва тушадиган районини аниқлашга имкон берди.

Барча ўлчаш турларининг қайд қилган маълумотлари ва кузатишлар асосида иккинчи Совет космик ракетаси ҳақиқий траекториясининг анализ қилиб кўрилиши илмий ва ўлчов аппаратлари жойлаштирилган контейнер ҳамда ракетанинг сўнгги босқичи тушган районни ҳозир дастлаб аниқлашга имкон беради. Кузатиш маълумотлари ишлаб чиқилганида иккинчи Совет космик ракетасининг контейнери Ой сиртида «Равшанлик денгизи»нинг шарқида, Аристил кратери, Архимед кратери ва Автолик кратери яқинида тушганлигини кўрсатаётир. Олинган маълумотларга кўра, — контейнернинг Ой сирти билан учрашиш нуқтасининг селенографик кенглиги плюс 30 градус, селенографик узунлиги эса нолга баравар. Асбоблар солинган контейнернинг Ойнинг кўзга кўринадиган дискидан оғиши тахминан 800 километрни ташкил этади.

Контейнер Ой сирти билан учрашган пайтда унинг траекторияси Ой сиртига 60 градус бурчак ҳосил қилиб оғган эди. Чунончи, бунда контейнернинг Ойга нисбатан тезлиги секундига қарийб 3,3 километрни ташкил этди.

Олинган маълумотлар ишлаб чиқилганида космик ракетанинг сўнгги босқичи ҳам Ой сиртига етиб борганлигини тасдиқлади.

Илгари хабар берилгандек, иккинчи Совет космик ракетаси Ойга учирилганида Ернинг магнит майдонини ва Ойнинг магнит майдонини тадқиқ қилиш, Ер теварагидаги радиация пояcларини тадқиқ қилиш, космик нурланиш интенсивлигини тадқиқ қилиш, космик нурланишлар оғир ядроларини тадқиқ қилиш, планеталараро моддаларнинг газ компонентларини тадқиқ қилиш, метеор заррачаларни ўрганиш кўзда тутилган эди.

Қилинган тадқиқотлар натижасида олинган материалларнинг кўриб чиқилиши контейнерга ўрнатилган илмий ва телеметрик аппаратлар нормал ишлаганлигини тасдиқлади.

Олисдан туриб ўлчаш материалларининг маъноси дастлаб аниқлаб чиқилди.

Дастлабки олинган маълумотлар ҳозирнинг ўзидаёқ қуйидагиларни айтишга имкон беради:

— Магниметр, унинг сезгирлик ва девиацион хатолик доирасида (60 гамма чамаси),— ёзувларига кўра, Ой яқинидаги магнит майдони топилмади;

— Ой яқинидаги радиация интенсивлиги ўлчанганида зарядланган заррачалардан иборат радиация пояси топилмади. Бу факт магнит ўлчаш натижаларига мувофиқдир;

— космик бўшлиқда ракетанинг учиб бориш йўлида космик нурланишларнинг умумий оқими, шунингдек космик нурлар таркибига кирувчи гелий ядроси оқимлари (альфа-зарралари), углерод, азот, кислород ва янада оғирроқ ядролар оқимлари ўлчанди;

— рентген нурлари, гамма-нурлар, катта ва кичик энергиялар электронлари ҳамда юқори энергиялар заррачалари тўғрисида қўшимча маълумотлар олинди;

— Ер радиацияси пояси доирасида ўлчовлар қилинди;

— контейнерга ўрнатилган тўртта мусбат зарядланган заррачалар тутгичига атрофдаги муҳитдан тушувчи ионлаштирилган газ заррачалари вужудга келтирадиган токлар қайд қилинди. Қайд қилинган токлар катталиги ракетанинг учиб бориш йўли бўйлаб ўзгариб туради: дастлабки фикрлар Ер билан Ой ўртасида ионлашган заррачалар концентрация 1 кубсантиметрда юз заррачадан камроқ эканлигини кўрсатмоқда. Ойга ўн минг километр чамаси яқинлашилганида қайд қилинадиган токлар ошиб боради. Бунга ё Ой теварагида ионлашган газлардан иборат қобиқ — ўзига хос Ой ионосфераси мавжуд бўлиши, ёхуд Ой теварагида неча ўнлаб вольт чамаси энергияга эга бўлган корпускулларнинг оширилган концентрация области борлиги сабаб бўлиши мумкин;

— микрометеорлар тўғрисида янги маълумотлар олинди.

Олинган материалларни ишлаб чиқиш ва анализ қилиш давом эттирилаётир.

Бу ишлар туаллана бориши билан қилинган тадқиқотларнинг натижалари эълон қилиб борилади.

* * *

Кўпбосқичли космик ракета, двигателлар, учишни бошқариш системаси ҳамда ракетани Ердан тўғри учиб Ойга томон бениҳоя аниқ ҳаракат қилдиришни, ракетанинг Ойга томон учиб боришини пухта контроль қиладиган, шунингдек ракета Ой билан учрашадиган пайтга қадар учишини пухта контроль қиладиган Ерда қурилган воситалар комплексининг яратилиши совет фани ва техникасининг зўр муваффақиятидир.

Иккинчи Совет космик ракетасининг учирилиши ўтказилган илмий тадқиқотлар комплекси ҳамда Ой сиртига етиб бориш жаҳон фанига, инсоннинг космосни эгаллашдаги ишига катта ҳисса қўшади.

СССР Министрлар Советида

ССР Иттифоқи Министрлар Совети саноат корхоналарининг, совхоз ва колхозларнинг олий ўқув юртлари ва техникумларга студентлар қабул қилишда ҳамда ўз корхоналари учун мутахассислар тайёрлашда иштирок этишлари тўғрисида қарор қабул қилди.

Маълумки, кейинги йилларда олий ўқув юртларига ва техникумларга амалий тажрибаси бўлган ёшларни энг кўп жалб этиш йўлида бир қанча тадбирлар амалга оширилди. Камида икки йиллик амалий иш стажига эга бўлган кишиларни олий ўқув юртларига ва техникумларга биринчи навбатда қабул қилиш, кечки ва сиртқи олий ва ўрта махсус таълимни кенг ривожлантириш, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиётган студентлар учун қўшимча енгилликларни жорий қилиш ва бошқалар ана шу тадбирлар жумласидандир.

Буларнинг ҳаммасини совет жамоатчилиги тўла равишда маъқуллади.

Олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини янада яхшилаш ҳамда студентлар ва ўқувчилар орасида ғоявий-тарбиявий ишларнинг савиясини ошириш мақсадида, ССР Иттифоқи Министрлар Совети олий ва ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилишнинг амалдаги тартиби билан бир қаторда бевосита саноат корхоналари, қурилишлар ва совхозларнинг ўзларида ишлаётган ёшларни олий ўқув юртларига ва техникумларга ўқишга юборишларини, токи студентларга ва ўқувчиларга ўзларини юборган ташкилотлар томонидан стипендия тўланишини, олий ўқув юрти ёки техникумни битириб чиққан мутахассисларнинг эса ўзларини ўқишга юборган корхонага ишга қайтиб боришларини мақсадга мувофиқ деб топди.

СССР Министрлар Совети илғор колхозларнинг колхозчиларни олий ўқув юртлари ва техникумларга ўқишга юбориб, олий ўқув юртини ёки техникумни битириб чиққан мутахасисларнинг ўзларини ўқишга юборган колхозга ишга қайтиб келишлари шарти билан уларга колхоз ҳисобидан стипендия тўлаш учун колхозларга ҳуқуқ бериш ҳақидаги таклифини маъқуллади.

СССР Министрлар Советининг қарорида кўрсатиладики, олий ўқув юртлари ва техникумларга энг яхши тайёргарлик кўрган ва қобилиятли, камида икки йиллик амалий иш стажи бўлган ишлаб чиқариш илғорлари юборилади. Ўқишга юбориладиган кишиларни корхона раҳбарлари, колхоз правлениелари ва жамоат ташкилотлари танлайдилар ҳамда юборадилар. Олий ўқув юртларига ва техникумларга ўқишга юбориладиган кишиларнинг номзодлари ишлаб чиқариш кенгашларида ва корхона ишчиларининг йиғилишларида, колхоз правлениеларининг мажлисларида, колхозчиларнинг умумий йиғилишларида ҳамда жамоат ташкилотларида кенг муҳокама қилинади. Ишчи, колхозчи ва хизматчиларнинг олий ўқув юртларига ва техникумларга ўқишга юборилиши уларнинг ишлаб чиқаришда эришган юксак кўрсаткичлари учун уларни рағбатлантириш чораси бўлиши лозим.

Корхоналар, қурилишлар, совхоз ва колхозлар томонидан ўқишга юбориладиган кишилар қабул қоидалари билан белгиланган тартибда кириш имтиҳонларини топширадилар ҳамда олий ва ўрта махсус ўқув юртларига конкурсдан ташқари биринчи навбатда қабул қилиниш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Саноат корхоналари, қурилишлар ва совхозлар томонидан олий ўқув юртларига ва техникумларга ўқишга юборилган ва яхши ўқиётган кишиларга ана шу корхоналар ҳисобидан стипендия тўланади. Стипендия миқдори олий ўқув юртларининг студентларига ва ўрта махсус ўқув юртларининг ўқувчиларига тўланадиган оддий давлат стипендиясига нисбатан 15 процент ортиқ белгиланади.

Стипендия тайинлашнинг бу тартибини олий ўқув юртларига ва техникумларга юбориладиган колхозчиларга жорий қилиш колхозларга тавсия этилсин; ўқишга юбориладиган колхозчиларнинг қишлоқ хўжалик артелига аъзо бўлиш ҳуқуқи сақланади.

СССР Министрлар Советининг қарорида кўзда тутиладики, олий ўқув юртларини ва ўрта махсус ўқув юртларини битириб чиққан ёш мутахассислар ўзларини ўқишга юборган саноат корхоналарида, қурилишларда, совхоз ва колхозларда ишлашлари лозим. Саноат корхоналари, қурилишлар, совхоз ва колхозларнинг розилиги билан бу мутахассисларнинг бошқа ташкилотларга ҳам ишга юборилиши мумкин.

Саноат корхоналарига, қурилишларга, совхозларга ва колхозларга ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ўқув юртларида ва техникумларда ўқиётган кишиларни ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун стационар ўқув юртларининг юқори курсларига юбориш ҳуқуқи берилади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга кўчирилган студентлар ва ўқувчилар юқорида кўрсатилган тартибда стипендия билан таъминланадилар.

СССР Министрлар Совети СССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги, иттифоқчи республикаларнинг олий ва ўрта махсус таълим министрликлари ва комитетлари, шунингдек маориф министрликлари зиммасига ишлаётган ёшларни олий ўқув юртларига ва техникумларга кириш учун тайёрлаш курсларининг кенг тармоқларини ташкил этиш вазифасини юклади. Бу курсларга саноат корхоналари, қурилишлар, совхоз ва колхозлар тавсия этган кишилар биринчи навбатда қабул қилиниши лозим.

* * *

Саноат корхоналари, қурилишлар, совхоз ва колхозларнинг олий ўқув юртларига ва техникумларга ўқувчилар қабул қилишда ҳамда ўз корхоналари учун мутахассислар тайёрлашда иштирок этишлари олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлашга, мамлакатда олий ва ўрта махсус таълим системасини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришга ҳамда тайёрлаб чиқариладиган мутахассисларнинг амалий ва назарий тайёргарлиги яхшироқ бўлишини таъминлашга ёрдам беради.

РАЙКОМ ИНСТРУКТОРИ

— Ана, Николай акам келаяптилар,— деди даврада ўтирган ёш колхозчилардан бири.

Ҳамма «ялт» этиб эгат ёқалаб ёлғиз оёқ йўлдан келаётган йигитга қаради. Колхозчилар тушки дам олишга чиқиб, эндигина овқатланиб бўлишган, шу тобда эса дарахтлар қуюқ соя ташлаб турган баҳаво дала шийпонида ўзаро суҳбатлашиб ўтиришган эди. Радиодан ёқимли музиканинг мафтун этувчи садоси эшитилиб турибди. Йигит шийпонга яқинлашганда ўтирганлар уни ҳурмат юзасидан ўринларидан туриб қарши олишди.

— Ҳорманглар,— деди у аниқ ўзбекча талаффуз билан.

— Саломат бўлинг,— дейишди ҳамма бир оғиздан.

Бу ердагиларга кўпдан таниш ва қадрдон бўлиб қолган йигит гилам устига тушалган гулдор чит кўрпачага чордона қурди. Ўтирганлар бугун дилкаш бир суҳбат эшитиш иштиёқида унинг оғзига тикилишди.

Ким Николай район партия комитетининг инструктори. У райондаги Ворошилов номли, Энгельс номли, Шверник номли колхозлар ва Ломоносов номли ўрта мактаб партия ташкилотларига амалий ёрдам кўрсатиш учун биркитиб қўйилган. Ҳар доим одамлар орасида бўлишга одатланиб қолган бу ишчан инструктор бугун эрталаб райкомдан чиқди-да, Ворошилов номли колхозга олиб борадиган йўлга бурилди. Йўлйўлакай пахтазорларни кўздан кечирди, теримчилар билан суҳбатлашди, уларнинг терим нормасини қандай бажараётганликлари билан танишди. Сўнгра тушга яқин ўзи мўлжаллаб қўйган Абдукарим Суюнов бошлиқ бригаданинг дала шийпонига қараб йўл олди. Мана, ҳозир у бригада аъзоларининг суҳбатига бош бўлиб ўтирибди.

— Кўклам кезларида,— деди у,— даврадагиларга диққат билан разм ташлаб чиққач,— ишимизнинг бошланиши чакки бўлмаган эди, ғўза парвариши даврида ҳам ҳаммадан олдинда эдик. Кўриб турибсизларки, олинган мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдиган ҳосил ҳам етиштирилди. Лекин йиғим-терим суръати бўшашиб кетаётганга ўхшайди. Бўлмаса нима учун колхозларингиз район сводкасининг энг охирига тушиб қолди, ё кунига 200—250 килограммдан пахта териш шунчалик мўл ҳосил етиштириб қўйган азаматларнинг қўлидан келмайдими?

— Нега келмасин, келади,— деди овозини одатдагидан баландроқ кўтариб ўрта ёшли бир колхозчи, — айиб ўзимизда, орамизда ишга кеч чиқиб, эрта қайтадиган, ўз ҳузурҳаловатини кўзлаб, жон койитмайдиган баъзи камҳафсалалар бор. Бирники мингга, мингники туманга деганларидек, ишнинг омадини кетказаётганлар ҳам шулар.

— Ҳа балли,— деди Ким Николай,— бундай кишилар сизнинг бригадангизда бўлганидек, колхозингизнинг бошқа бригадаларида ҳам бор.

У ён дафтарини олиб, терим нормасини бажармаётган, ҳатто жуда кам пахта тераётган айрим колхозчиларнинг номини ўқиб берди. Сўнгра терим суръатини сусайтиришга олиб келаётган бошқа баъзи сабабларни, чунончи, бошқа бригадалар сингари бу бригаданинг ўзида ҳам теримчиларнинг меҳнати тўғри ташкил қилинмагани, терим соатлик график асосида уюштирилмаётганлигини айтиб берди.

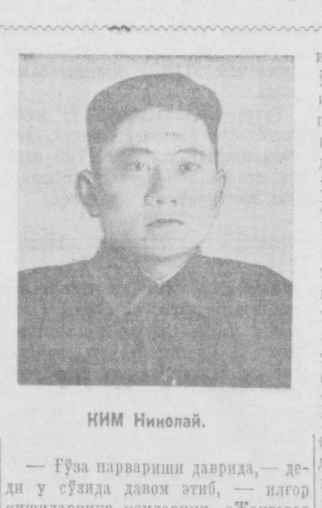

КИМ Николай.

— Ғўза парвариши даврида,— деди у сўзида давом этиб, — илғор кишиларнинг номларини «Жанговар варақа»ларда тез-тез ўқиб турардик. Ҳозир-ку йиғим-теримнинг айни қизиган палласи, нима учун терим бошланганидан бери «Жанговар варақа» чиқарилмаган? Ёки мақташга арзийдиган илғор теримчилар йўқми, жон койитмайдиган соякилар танқид қилиб турилса, бунинг ишга нафи тегмайдими?

Инструктор Ким суҳбат давомида йиғим-теримда олдинда бораётган бригадалар ва илғор теримчиларнинг тажрибаси ҳақида қизиқарли мисолларни айтиб берди. Тушки дам олишдан сўнг ҳамма теримга тушди. Бригада бошлиғи Суюнов билан Ким Николай яна алланималар тўғрисида суҳбатлашарди.

* * *

Ўртоқ Ким Николай 1950 йилда Пискент район партия комитетига инструктор бўлиб ишга келди. У, ўзининг камтарлиги, топширилган иш учун юксак партиявий жавобгарликни ҳис этиши, серғайрат ва ташаббускорлиги билан тез орада райком аппаратининг ходимлари ўртасида катта обрў-эътибор қозонди, колхозчилар, совхоз ишчиларининг иззат-ҳурматига сазовор бўлди.

Беш йил шу вазифада сабот, матонат ва ташаббус кўрсатиб ишлаганидан кейин район партия комитетининг бюроси ўртоқ Ким Николайни «Гулистон» колхози партия ташкилотининг секретарлигига тавсия қилди. Колхоз коммунистлари уни мамнуният билан қабул қилиб, ўзларига партком секретари қилиб сайладилар. Янги секретарь ишни, даставвал, коммунистларнинг колхоз ишлаб чиқаришидаги авангардлик ролини ошириш ва шахсан намуна кўрсатиб меҳнат қилишларини таъминлашдан бошлади, колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, асосий эътиборни уларнинг турмуши, дам олиши ва маънавий дунёси тўғрисида ғамхўрлик қилишга қаратди. Бу соҳада у, коммунистлар ва актив колхозчиларнинг кучига таянди. Натижада ўша йили колхоз пахта тайёрлаш давлат планини ошириб бажарди. 1956 йилда ўртоқ Ким Николай 2-МТС партия ташкилотининг секретари бўлиб ишлаганида ҳам ўзининг ишчан партия ходими, етук сиёсий раҳбар эканлигини кўрсатди.

Катта синов йўлини босиб ўтган ва партиявий ишда яхши тажриба орттирган ўртоқ Ким Николай икки йил бўладики яна район партия комитетининг инструктори бўлиб ишламоқда.

Мана, Ким Николай ўзи биркитилган Энгельс номли колхоз партия ташкилоти секретарининг кабинетида. У партия ташкилотининг навбатдаги иш планини тузишда секретарга ёрдамлашмоқда. Инструктор ўтган сафар келганида партия ташкилотининг секретарига илғор колхозчилардан КПСС кандидатлигига танлаш юзасидан маслаҳат ва ёрдам берган эди. Ҳозир эса, иш планига муддатлари кўрсатилиб, «универсалчи М. Насруллаев, колхозчи Л. Мухлисов, механик М. Махсумов ўртоқларнинг партия кандидатлигига қабул қилишни сўраб берган аризаларини кўриб чиқиш» деган махсус модда киритилди. Сўнгра Ким Николай шу бугун кечқуруноқ ўзи суҳбат ўтказмоқчи бўлиб, уларнинг исм, фамилияларини ён дафтарига ёзиб қўйди.

Ўртоқ Ким Николай қандай тадбирларни қачон амалга оширишни, кимлар билан нималар тўғрисида суҳбат ўтказишни ҳамиша шу таҳлитда ён дафтарига ёзиб қўяди ва ҳар бир ишнинг вақтида бажарилишини яхши кўради, ўзи ҳам бунга амал қилади.

Райком инструктори ўртоқ Ким Николай сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамият район бўлимининг аъзоси ҳам. У колхозчилар ва механизаторлар ўртасида халқаро аҳвол, илмий-атеистик темаларда тез-тез лекциялар ўқиб туради, дала шийпонларида мароқли суҳбатлар ўтказади, агитаторларга навбатдаги суҳбатларга қандай тайёрланиш, нималардан фойдаланиш ва уни ҳаёт билан қай йўсинда боғлаб ўтказишда амалий ёрдам, фойдали маслаҳатлар беради. Шунинг учун ҳам ўртоқ Ким Николай кўпчиликнинг самимий ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Н. БЕКНАЗАРОВ.

Пахталар қийғос очилган шу кунларда йиллик планнинг камида 2,5—3 проценти миқдорида пахта топширишга эришайлик!

Булар машинани менсимаётирлар

Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қосим Олимов билан машинада пахта териш тўғрисида суҳбатлашиб қолдик. У колхозда бу соҳада қилинган ишлардан мамнун бўлган ҳолда гапира бошлади.

— Биз план бўйича 730 гектар пахта майдонидан 50 гектарини машина билан пахта теришга ажратиб, дефолиация қилишимиз лозим эди, буни 70 гектар қилиб ошиғи билан бажардик, — деди.

Сўнгра у, машина билан пахта териш тўғрисидаги гаплар бу йил чигит экишдан олдин бошланди, деб алоҳида уқтириб ўтди. Шу билан бу ишнинг нечоғлик аҳамиятга эга эканлигини тушунтирмоқчи бўлди. Аслида машина билан теришга ажратилган ер колхозда 10 процентни ҳам ташкил қилмайди-ю, аммо Олимовнинг чиранишн оламни бузади.

Хўш, Янгийўл районидаги мана шу «XIX партсъезд» колхозида машина билан пахта теришга тайёрлик ва унга бўлган муносабат қандай? Биз идоранинг сўқа томонидаги Эрназаров бошлиқ 9- бригадага кетаётган эдик. Йўлда ўртоқ Олимов 15 гектарлик бир картани кўрсатиб гапира бошлади:

— Мана шу ернинг пахтасини машина билан терамиз, қўшни колхозларда ғўза самолёт билан дефолиация қилинган бўлса, биз вертолет билан дефолиация қилдик.

Пайкалга бир қараган киши бу ернинг нима учун машина теримига ажратилганига ажабланади. Чунки бу ерда ғўзадан кўра ўт кўпроқ кўринади.

— Нега бу ер машина билан теришга ажратилди, ғўзани ўт босиб кетибди-ку, — сўрадик.

— Чунки бу ер трактор-далачилик бригадасига қарашли, — деди дарҳол у. Олимовнинг бу жавоби ҳам жуда антиқа бўлди.

Биз йўл бўйлаб шудгорга назар ташлаб пиёда борар эдик.

— Шунча пул сарфлаб, вертолетни овора қилиб бу ерни нимага дефолиация қилдинглар?

Олимов бу саволга ҳайрон бўлганча жавоб берди.

— Нима учун бўларди?! Пахтасини машина билан териш учунда.

— Машина билан териладиган пахта қўл билан териб олинибди-ку?

Олимов ишонмай, шошганча шудгор оралаб кетди. У ҳақиқатан ҳам пахтани қўл билан териб юборилганини кўргандан кейин жавоб берди.

Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхозида машинада «Қўлбола» пахта терими.

Н. Меламед чизган расм.

— Ким териб олибди-а?

Бригада бошлиғи Эрназаров ҳам бу ердаги пахта бундан тўрт кун илгари териб олинганини айтди. Олимов унга ғазабланиб қаради.

— Кечқурун идорага боринг, сиз билан ўша ерда гаплашамиз, бу қандай гап?

Бригада бошлиғи қўлидаги бир чангал пахтани сиқимлаганча ерга қараб тураверди. Машина билан пахта териш тўғрисида бу ерда фақат қуруқ дабдабали гаплар бор, холос. Амалда эса пахталар қўл билан териб юборилган. «XIX партсъезд» колхозида машина билан пахта теришга бўлган бундай муносабатни қандай изоҳлаш мумкин?

Бу колхозда графикка мувофиқ сентябрь ойида 45 процент миқдорида пахта тайёрланиши лозим экан. Хўш, бу соҳадаги ишлар қандай? Сентябрнинг ўтган 16 кунида борйўғи 12 процент пахта тайёрланган. Қолган 14 кунда эса 33 процент пахта тайёрланиши лозим. Демак, сентябрь графигини бажариш учун бундан буён ҳар куни 2 процентдан кўпроқ пахта териб пунктга топширилиши керак. Лекин айни пайтда бир кунда терилган пахта 1,2 процентдан ошмаётир. Нима учун?

Колхозда графикка мувофиқ 850 киши пахта теримига жалб этилиши лозим. Колхозчилардан пахта теримига чиқаётган кишиларнинг сони ҳозир 292 киши, холос. Бошқа ташкилотлардан, мактаблардан келган ўқувчилар билан қўшиб ҳисоблаганда теримда 690 киши ишлаб турибди. Теримчиларга бир кунда 80 килограммдан пахта териш тўғрисида норма белгиланган. Теримга қатнашаётганларнинг ҳар бири эса ўрта ҳисобда 40 килограммдан пахта тераяпти. Кунлик топшириқ 50 процент бажарилаяпти, холос.

Колхознинг 2- бригадасидаги 62 кишидан пахта теримига 42 киши қатнашаяпти. Улардан 12 киши кунлик топшириқнинг лаоқал ярмини ҳам бажармайди. Шу бригаданинг хирмонида Далимжон Валиев деган йигит пахта тортиб олаяпти.

— Табелчи сизми?

— Йўқ, табелчи Турсун Зуфаров.

— Сизчи?

— Мен у кишига ёрдам бериб турибман.

Табелни кўздан кечирсангиз бир ҳафтадан бери табелчи Турсун Зуфаров унга қўл ҳам тегизмаганини, унинг ўрнига фақат ўзи тайинлаган ёрдамчиси Даминжон Валиев ишлаётганини кўрасиз. Бу колхозда раисларнинг муовини бўлгани сингари табелчиларнинг ҳам ёрдамчиси бор экан.

Ўртоқ Олимов колхозчиларга далада иссиқ овқат ташкил этилганини таъкидлаган эди. 9- бригадага борганимизда колхозчилар иссиқ овқат қилинмаётганлигини айтдилар. Лекин бригада бошлиғи ўртоқ Эрназаров ўз айбини колхозчиларга тўнкаб, «ўзлари хоҳламайдилар», деди. Бу колхозда далада ишлаб турган теримчиларга ана шундай маиший «шароит» яратиб, «ғамхўрлик» қилинмоқда.

Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхози аъзолари бу йил 2070 тонна ўрнига 2280 тонна пахта топшириш тўғрисида қўшимча мажбурият олганлар. Бу ҳосил ҳеч шубҳасиз далада бор. Лекин шу ҳосилни жадал териб олишда колхозда кўпгина ташкилий уюшқоқсизликлар юз бераётир. Терим суръатини тезлаштириш, барча ишчи кучларини теримга сафарбар этиш, улардан ўз ўрнида унумли фойдаланиш соҳасида колхоз раиси ўртоқ Файзиев ҳам, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Олимов ҳам ҳали жиддий ўйлаб кўрмаганлар. Ҳаммадан кўра улар машина билан пахта теришга менсимай қараётганга ўхшайдилар. Бўлмаса машинага ажратилган ердаги пахталар қўл билан териб юборилармиди?

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Студентлар ёрдами

Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг пахта далаларида бу йил ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Бу ҳосилни йиғиб-териб олишда совхоз ишчиларига Тошкент, қишлоқ хўжалик институтининг студентлари катта ёрдам бермоқдалар.

Совхознинг 1-бўлимида пахта тераётган иқтисод факультетининг студентлари, айниқса яхши ишламоқдалар. Бу ердаги 300 дан ортиқ студент дастлабки кунларданоқ ўрта ҳисобда 60 — 70 килограммдан пахта тера бошлади. Студентлардан А. Иброҳимов, Б. Сиддиқов, Х. Низомов ўртоқлар кунига 120 — 150 килограммга етказиб пахта топширмоқдалар. Шунингдек, Н. Саидалихўжаева, Ш. Мўминов, Л. Турдиева каби студентлар ҳам пахта теришда совхознинг чеварларидан қолишмаётирлар.

— Дастлабки 3 кунда, — дейди студентлар штабининг бошлиғи, ўқитувчи ўртоқ А. Эшмуҳамедов, — пунктга 50 минг 645 килограмм пахта топширдик. Биз ишлаётган майдонларда ҳосил ниҳоятда кўп. Бугун териб ўтилган карта яна 2 кундан кейин қийғос очилиб турибди. Шунинг учун ҳам биз терим суръатини кундан-кунга кучайтирмоқдамиз. Студентлар ўртасида социалистик мусобақа ташкил этдик. Бу мусобақада факультетнинг III курс студентлари олдинда бормоқдалар.

Х. ХАИРОВ.

Область колхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1959 йил 21 сентябргача бўлган

М А Ъ Л У М О Т

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Колхозларнинг номи	Мавсум бошидан бери	Колхоз раиси	Партия ташкилотининг секретари	Қайси райондан
1. Сталин номли	59,3	Д. Сафаров	Т. Болғабоев	Қуйи Чирчиқ
2. Тельман номли	43,7	Х. Эгамқулов	М. Рустамов	Пискент
3. «Қизил шарқ»	42,9	Н. Ойхўжаев	З. Раҳмедова	Қуйи Чирчиқ
4. Хрушчев номли	40,1	Х. Абдиқулов	Н. Қосимов	Пискент
5. Красин номли	39,8	Б. Жумабоев	Д. Дўйсенов	Қуйи Чирчиқ
6. «Потлиотдел»	39,8	Хван М.	Ким С. ф.	Юқори Чирчиқ
7. Сталин номли	39,2	М. Литвинов	Р. Ўрозов	Пискент
8. Калинин номли	38,8	А. Турсунов	А. Марасулов	Пискент
9. Жданов номли	37,5	А. Дўсбеков	Х. Ражабов	Пискент
10. Охунбобоев номли	36,8	М. Рўзиматов	К. Ерденов	Ўрта Чирчиқ
11. «Коммунизм»	36,5	Т. Латипов	А. Қурбонов	Боёвут
12. «Правда»	35,5	Х. Жумабоев	А. Ёриев	Сирдарё
13. Ильич номли	34,4	У. Жарқинбоев	Б. Ражабов	Бўка
14. «Гулистон»	34,3	И. Ҳайдаров	А. Эргашев	Пискент
15. «XXI партсъезд»	32,9	Ким Г. Х.	Ан П. В.	Гулистон
16. Свердлов номли	32,9	Ким Д. А.	Эм. Т. В.	Юқори Чирчиқ
17. «Ленинобод»	32,0	М. Юнусов	К. Эгамбердиев	Оққўрғон
18. Энгльс номли	31,7	А. Холжигитов	А. Ниёзов	Пискент
19. «Победа»	30,5	Р. Абдураҳимов	А. Хожимирзаев	Бекобод
20. К. Маркс номли	30,0	Ю. Хўжабеков	С. Усмонов	Боёвут
21. «Красний восток»	29,7	А. Носиров	Хегай Ч. Ю.	Гулистон
22. «Москва»	29,7	М. Мирзаев	Р. Алимов	Гулистон
23. К. Маркс номли	29,4	У. Пардаев	К. Шамшиев	Гулистон
24. Ленин номли	28,7	З. Шокиров	С. Омонов	Боёвут
25. Жданов номли	28,4	У. Д. Кан	А. Рихсибоев	Янгийўл
26. «Коммунизм»	28,2	А. Ашуров	А. Жданов	Чиноз
27. Жамбул номли	27,8	М. Тожиев	С. Айдаров	Юқори Чирчиқ
28. «Оқ олтин»	27,5	Ш. Холиқов	Э. Қўшбеков	Гулистон
29. «Ҳақиқат»	27,2	Н. Йўлдошева	М. Ҳакимов	Сирдарё
30. Сталин номли	27,1	А. Ортиқов	Ф. Мадалиев	Янгийўл
31. «1 Май»	26,8	Б. Маманов	С. Ниғматуллин	Сирдарё
32. Дмитров номли	26,6	Шин Д. Д.	Ли Ч. С.	Қуйи Чирчиқ
33. Свердлов номли	26,5	М. Соиббоев	А. Рустамов	Сирдарё
34. Охунбобоев номли	26,3	А. Убайдуллахўжаев	И. Бойназаров	Сирдарё
35. «Озод»	26,1	Ю. Азимов	И. Содиқов	Оққўрғон
36. Киров номли	26,1	Ғ. Далибоев	А. Юсупов	Чиноз
37. «Ленинский путь»	26,0	Ким А. В.	Ни В. В.	Гулистон
38. «Гулистон»	25,8	Цой Е. Ф.	Ким Ч. С.	Ўрта Чирчиқ
39. Тельман номли	25,7	С. Бўриев	У. Ҳайитов	Оққўрғон
40. Мичурин номли	25,5	И. Алибоев	С. Иброҳимов	Гулистон
41. «Коммунизм»	25,5	З. Жалолов	Т. Мирзаев	Ўрта Чирчиқ
42. К. Маркс номли	25,4	Ян С.	Р. Бобомуродов	Оққўрғон
43. Охунбобоев номли	25,3	Ю. Хожиматов	Т. Насибов	Бўка
44. Сталин номли	25,3	К. Синдоров	Б. Яхёев	Сирдарё
45. «Северний маяк»	24,6	Цой С. Г.	Цой П.	Ўрта Чирчиқ
46. Хрушчев номли	24,3	К. Жўраев	К. Иноғомжонов	Бўка
47. Хрушчев номли	24,3	Ф. Мухсимов	Д. Тошматов	Оржоникидзе
48. Навоий номли	24,2	О. Отабоев	Х. Турдалиев	Бекобод
49. Ленин номли	24,2	Т. Эрназаров	Х. Давиров	Чиноз
50. «Правда»	24,2	Цой И. А.	Когай Д. Ф.	Юқори Чирчиқ
51. Ленин номли	24,2	И. А. Бездетний	И. Ашеров	Сирдарё
52. «Полярная звезда»	24,2	Ким П. Х.	Ан И. Ч.	Ўрта Чирчиқ
53. «Октябрь»	24,1	А. Д. Брухтий	С. Файзиев	Гулистон
54. М. Горький номли	24,1	Ш. Раҳимов	З. Мирзаев	Сирдарё
55. Свердлов номли	24,1	Д. Очилов	А. Мустафоқулов	Чиноз
56. «Ленинизм»	23,9	М. Қулмирзаев	Ш. Ниёзов	Бўка
57. Сталин номли	23,9	И. Талаббоев	А. Сарибоев	Юқори Чирчиқ
58. «Ленинизм»	23,6	И. Тешабоев	Б. Низомов	Гулистон
59. Ленин номли	23,6	О. Қўчқоров	Ж. Тўйчиев	Янгийўл
60. Ленин номли	23,4	С. Назаров	Р. Орифжонов	Гулистон
61. Фрунзе номли	23,4	И. Тоғаев	Б. Ботирбеков	Гулистон
62. «Октябрь»	23,3	П. Сулаймонов	Ж. Шамсиев	Сирдарё
63. Шверник номли	23,2	У. Йўлдошев	Т. Шоҳидов	Пискент
64. Т. Шевченко номли	23,0	Ж. Маманов	Н. Алиев	Сирдарё
65. «Қизил Октябрь»	23,0	Я. Н. Пискорский	У. Жабборов	Сирдарё
66. Куйбишев номли	22,9	Т. Ғуломов	Т. Маматов	Сирдарё
67. Оржоникидзе номли	22,8	Ў. Хўжаев	Г. Отауллаев	Ўрта Чирчиқ
68. Калинин номли	22,6	Ем Е. М.	Т. Ахтаев	Ўрта Чирчиқ
69. Ленин номли	22,5	Пак Г. А.	Дя Ч. Г.	Ўрта Чирчиқ
70. Мичурин номли	22,4	Т. Каримов	П. Жабборов	Бўка
71. «Ленинград»	22,[illegible]	Т. Йўлдошев	Б. Саматов	Гулистон
72. Жамбул номли	22,1	Ҳ. Шукуров	З. Сайдимов	Бўка
73. «Қизил Ўзбекистон»	22,1	А. Матқобулов	Ҳ. Элбўсинов	Оржоникидзе
74. «Гулистон»	22,0	Ғ. Шукуров	Р. Норқўзиев	Бекобод
75. Киров номли	21,9	Д. Сафаров	Р. Қолжонов	Янгийўл
76. Ворошилов номли	21,8	Ғ. Отабоев	А. Туратов	Оққўрғон
77. Куйбишев номли	21,5	С. Раҳмонов	Д. Сайдаев	Оққўрғон
78. Сталин номли	21,4	М. Мусурмонов	М. Умаров	Бўка
79. «Красная заря»	21,4	А. Турдиев	Тян Б. С.	Гулистон
80. «Ленинград»	21,0	Қ. Синдаров	А. Тожибоев	Сирдарё
81. «Октябрь 40 йиллиги	20,9	Қ. Каримов	П. ф. Саулькин	Чиноз
82. Ленин номли	20,7	Р. Эгамбердиев	А. Толипов	Оққўрғон
83. «Ўзбекистон»	20,7	М. Алимуҳамедов	К. Куранов	Сирдарё
84. Энгельс номли	20,6	Э. Шамсиев	И. Бўранбоев	Чиноз
85. Ленин номли	20,5	Б. Дўсмуротов	Э. Фармонов	Бекобод
86. «Сталинград»	20,4	Х. Мақсудов	М. Аҳмедов	Оржоникидзе
87. «XIX партсъезд»	20,3	Ю. Файзиев	К. Олимов	Янгийўл
88. «XX партсъезд»	20,2	М. Ҳайитбоев	Х. Абдукаримов	Бўка
89. Ленин номли	20,1	Б. Умаров	Ж. Султонов	Бўка
90. Крупская номли	20,1	Х. Турсунқулов	С. Шомуротов	Гулистон
91. «Победа»	20,1	Т. Қосимов	Х. Булоқбоев	Чиноз
92. К. Маркс номли	20,0	К. Абдуллаев	Цой М.	Ўрта Чирчиқ
93. «Ленинград»	19,7	А. Тошқораев	А. Ҳошимов	Оржоникидзе
94. Дзержинский номли	19,6	А. Шукуралиев	М. Бегматов	Бекобод
95. «Коммунизм»	19,5	Э. Мансуров	Э. Эшонқулов	Сирдарё
96. «Ленинобод»	19,4	Р. Дадажонов	Т. Шарипов	Бўка
97. Киров номли	19,4	Н. Ғиёсов	Г. Абдуазимов	Оржоникидзе
98. «Октябрь 40 йиллиги»	19,2	Ногай А. Н.	Э. Ўролов	Оққўрғон
99. «Ленин йўли»	19,2	Э. Усмонов	И. Қурбонов	Ўрта Чирчиқ
100. Сталин номли	19,0	А. Ҳасанов	Ю. Дадабоев	Ўрта Чирчиқ
101. «Ленин йўли»	19,0	М. Иброҳимов	Т. Шодибеков	Бўка
102. «XX партсъезд»	18,9	И. Одилов	А. Исахонов	Ўрта Чирчиқ
103. Ворошилов номли	18,9	Н. Толипов	А. Абдимўминов	Пискент
104. «III Интернационал»	18,7	Н. Нишонбоев	Қ. Ўразаев	Юқори Чирчиқ
105. Ильич номли	18,1	В. Гаспарян	И. Бондаренко	Сирдарё
106. Куйбишев номли	18,1	Р. Йўлдошева	Б. Оқбердиев	Ўрта Чирчиқ
107. Навоий номли	18,0	А. Омонов	Қ. Парпиев	Оққўрғон
108. «XIX партсъезд»	18,0	А. Душабоев	М. Салимбоев	Бўка
109. «Коммуна»	18,0	У. Содиқов	М. Қурбонов	Гулистон
110. «XXI партсъезд»	17,9	Ю. Мираҳмедов	Х. Эргашев	Чиноз
111. Ленин номли	17,7	Р. Эгамбердиев	У. Исломов	Оржоникидзе
112. «Ленинизм»	17,6	И. Юсупов	М. Йўлдошев	Юқори Чирчиқ
113. «Победа»	17,4	И. Саидов	Т. Қундузов	Сирдарё
114. Свердлов номли	17,4	У. Мусаев	Р. Усмонов	Янгийўл
115. Охунбобоев номли	16,9	А. Султонов	Т. Чиннибеков	Оққўрғон
116. «Коммунизм»	16,9	М. Исматов	И. Усмонов	Янгийўл
117. «XXI партсъезд»	16,8	О. Норматов	Р. Умурзоқов	Янгийўл
118. Свердлов номли	16,6	М. Муҳаммаджонов	А. Саломов	Ўрта Чирчиқ
119. Навоий номли	16,5	И. Норбоев	Т. Нортоев	Чиноз
120. К. Маркс номли	16,5	А. Султонов	Т. Азимбоева	Янгийўл
121. Сталин номли	16,3	Т. Мирзаев	И. Шигапов	Оққўрғон
122. Сталин номли	16,3	Ҳ. Очилов	Т. Қудратова	Чиноз
123. Калинин номли	16,2	Н. Қоржоулов	С. Тажбенов	Оққўрғон
124. Вильямс номли	16,2	Ғ. Азаматов	Д. Зуфаров	Бўка
125. «Коммунизм»	15,8	Б. Умаров	Ч. Бозоров	Бўка
126. К. Маркс номли	15,7	Қ. Султонов	Ш. Жуманов	Сирдарё
127. Энгельс номли	15,5	А. Кўсаев	У. Сиддиқов	Ўрта Чирчиқ
128. «Қизил Октябрь»	14,9	Ж. Рустамов	Н. Исмоилов	Чиноз
129. Сталин номли	14,7	Р. Муҳамедов	Қ. Султонов	Гулистон
130. Фрунзе номли	13,9	Қ. Саидбеков	С. Тўлаганов	Янгийўл
131. «ЎзССР 30 йиллиги»	13,0	И. Аҳмедов	А. Мираҳмедов	Чиноз
132. М. Горький номли	12,8	С. Каримжонов	Б. Қўйбоқов	Ўрта Чирчиқ
133. Тмирязев номли	12,7	Х. Қурбонов	Н. Усмонов	Бўка
134. «Меҳнат бирлик»	12,6	И. Икромов	Ж. Файзуллаев	Юқори Чирчиқ
135. «Октябрь 40 йиллиги»	12,5	Х. Ҳайдаров	Ҳ. Соатқулов	Бўка
136. К. Маркс номли	12,4	А. Чўлибоев	М. Абдиев	Бўка
137. «Коммунизм»	11,5	М. Усмонов	Ж. Эргашев	Гулистон
138. «Шарқ юлдузи»	10,3	Х. Турсунқулов	Б. Султонов	Янгийўл
139. Жданов номли	7,2	Т. Сафаров	С. Турсунов	Юқори Чирчиқ.

КЕЧА ҚАНЧА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунлик ўсиш	Мавсум бошидан бери
Пискент	**2,60**	**27,10**
Гулистон	**2,52**	**23,87**
Боёвут	**2,44**	**23,71**
Сирдарё	**2,25**	**22,11**
Юқори Чирчиқ	**2,16**	**21,25**
Бўка	**2,10**	**20,88**
Оржоникидзе	**2,14**	**20,69**
Оққўрғон	**1,92**	**20,44**
Бекобод	**2,07**	**20,24**
Ўрта Чирчиқ	**1,99**	**19,77**
Янгийўл	**1,84**	**18,96**
Чиноз	**1,85**	**18,87**
Қуйи Чирчиқ	**2,02**	**18,43**
Область бўйича	**2,16**	**21,38**

Область совхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1959 йил 21 сентябргача бўлган

М А Ъ Л У М О Т

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Совхозлар номи	Мавсум бошидан бери	Совхоз директорининг фамилияси	Партия ташкилоти секретарининг фамилияси	Ишчилар комитети раисининг фамилияси.	Қайси райондан
1. 4- «Вревский»	70,83	Қ. Аъзамов	Ю. Икромов	Х. Исмоилов	Чиноз
2. Бушуев номли	41,42	Р. Орипов	А. Бойхўжаев	Б. Пирматов	Гулистон
3. «Бўка»	31,68	М. Ботиров	М. Акимбоев	К. Бекбергенев	Бўка
4. «Мирзачўл»	29,86	А. Бегимқулов	И. Собиров	М. Айдаров	Гулистон
5. «Дружба»	27,95	Ғ. Шукуров	У. Муродов	Ўрмонов	Боёвут
6. «Гулистон»	26,91	М. Ғаниев	Р. Шимаков	А. Исоқов	Сирдарё
7. «Чаноқ»	26,16	О. Афзалов	А. Шевченко	А. Нуралиев	Бекобод
8. «Социализм»	22,14	Қ. Пўлатов	С. Шукуров	Т. Тожибоев	Сирдарё
9. 1- «Боёвут»	21,33	А. Урисбиев	Т. Хўжаев	Я. Холиқов	Боёвут
10. 3- «Боёвут»	21,06	К. Рашидов	Ш. Облоқулов	А. Жданов	Боёвут
11. «Пискент»	20,33	А. В. Киселев	М. Мирқобилов	М. Н. Чадин	Пискент
12. «Фарҳод»	19,95	К. Ботиров	Т. Сувонқулов	Ш. Мавлонов	Боёвут
13. 4- «Боёвут»	19,03	У. Юсупов	А. Мустанов	Ким Х.	Боёвут
14. «Оққўрғон»	18,74	Ж. Акромов	Р. Бердиев	Л. И. Бобин	Оққўрғон
15. 2- «Далварзин»	18,00	Н. Бойматов	К. Холмирзаев	Х. Наширов	Бекобод
16. 1- «Далварзин»	17,29	А. Мирдадаев	Х. Юсупов	Ж. Аҳмедов	Бекобод
17. Киров номли	16,22	Пак Сан-Ер	М. И. Федин	Тен А. В.	Ўрта Чирчиқ
18. «ЎзССР беш йиллиги»	15,48	И. Иброҳимов	А. И. Ланговой	М. Мусуков	Қуйи Чирчиқ
19. «Малик»	13,82	С. А. Бочкарев	А. Мейрбеков	А. Р. Волина	Сирдарё

Областни кимлар орқага тортаётирлар?

Бундан ўн кун илгари Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз пахта тайёрлашда область бўйича ўн саккизинчи ўринда эди. Ўша кезларда колхоз раҳбарлари пахтамиз яхши очилмаяпти, деб баҳона қилсалар ярашарди. Ҳозир эса баҳона ахтаришга ҳеч қандай асос йўқ. Нега деганда, колхознинг барча бригадаларида пахта чаман бўлиб очилиб ётибди. Агар ишчи кучлари теримга тўла жалб қилинса, пахта териш машиналаридан унумли фойдаланилса, ҳар куни йиллик планнинг 2 — 3 проценти миқдорида пахта тайёрлаш мумкин. Биз чиндан ҳам колхоз раҳбарлари йиғим-терим суръатини кучайтириб, яхши натижаларга эришилишини таъминлаётгандирлар, деб ўйлаган эдик. Афсуски, кейинги ўн кунликдаги маълумотда бу йирик хўжалик олдинга силжиш ўрнига, орқага қараб кетганлиги, 34- ўринга тушиб қолганлиги маълум бўлди.

Колхоз раиси Убайдуллахўжаев, бошланғич партия ташкилотининг секретари Бойназаров ўртоқлар, отни тезроқ қамчилашнинг вақт-соати аллақачон етиб келди. Кўпгина хўжаликлар ғанимат кунларнинг қадрига етиб, йиғим-теримни жадаллаштириб, сизларни орқада қолдириб ўзиб кетишди.

Оққўрғон районидаги Тельман номли колхознинг раҳбарлари, сизларга нима бўлди? Бундан ўн кун илгари 21- ўринда эдингиз, эндиликда 39- ўринга тушиб қолганлигингизни қандай баҳолаш керак? Наҳотки, пахталар қийғос очилган шу кеча-кундузда кунига 3 процентга етказиб пахта тайёрлаш имконияти бўлмаса! Ҳамма гап меҳнатни тўғри ташкил этишда, теримчиларга ҳар тарафлама қулай иш шароити яратиб бериб, уларни ҳалол меҳнатга рағбатлантиришда. Правление раиси Бўриев, бошланғич партия ташкилотининг секретари Ҳаитов ўртоқлар ана шуни ҳеч қачон ёддан чиқарманг.

Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи», Гулистон районидаги «Коммунизм», Бўка районидаги Карл Маркс номли колхоз пахтакорлари сизларда ҳам бундоғ ғайрат борми? Олдинги ўн кунликдаги каби бу ўн кунликда ҳам сира силжиш бўлмабди-ку! Ёки энг охирги ўринга ёпишиб олганмисизлар? Ахир, шу кунгача йиллик планнинг 11 — 12 процентн миқдорида пахта тайёрланганлигини эшитган киши сизларга нима дейди? Ўз-ўзидан маълум, йирик хўжаликларнинг пахтакорлари, очиқроғи раҳбарлари пахта тайёрлашда ҳеч қандай асосснз областимизни орқага тортишаяпти, дейишмайдиларми?!

Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарайлик, йиғим-теримни кучайтириб, ғолиблар сафидан ўрин эгаллаш учун астойдил бел боғлаб курашайлик!

Терим суръати кучайтирилди

Оққўрғон. Ленин номли колхоз аъзолари 1000 гектар ердан 2400 тонна ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Пахтакорлар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун курашиб, далаларда мажбуриятга яраша ҳосил тўпладилар.

Теримнинг дастлабки кунлариданоқ И. Примқулов, М. Юсуфалиев, И. Ашуров ўртоқлар бошлиқ бригадаларда пахта терими қизиб кетди. Ҳозирги кунда бу бригадаларда кунига 3,5 тоннадан пахта терилиб, қабул пунктларига жўнатилаётир.

Б. ЖЎРАЕВ,
А. ҲУСАНОВ.

Терим илғорлари

Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг пахта далаларида мўл ҳосил етиштирилди. Колхозчилар йиғим-терим мавсумига яхши тайёргарлик кўрдилар. Натижада 25 августдан терим бошлаб юборилди. Шу кунларда пахта терими, айниқса Э. Худойберганов, Н. Эргашқулов, М. Ҳамдамов ва Қ. Душаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда жадал суръатлар билан олиб борилаётир.

Хўжаликда ўнбешмингчи теримчилар ҳаракати кенг қулоч ёйди. Етиштирилган ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиштириб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақа тобора қизиб бормоқда. М. Мадаминова, Н. Номозова каби илғор теримчилар мусобақада ғолиб чиқмоқдалар.

М. АЛИМОВ.

Янгийўл.

ЯРМАРКАГА КЕЛИНГ!

Шу кунларда пойтахтимизнинг Театр майдони атрофи кишилар билан ҳар қачонгидан ҳам гавжум. Бу ерда ўтган якшанба куни Тошкент шаҳар ярмаркаси очилди. 25 октябргача, яъни 35 кун ишлаб турадиган бу ярмарка аҳолининг ҳар хил саноат ва озиқ-овқат молларига бўлган талабини яхшироқ ва тўлароқ қондириш мақсадида очилди.

Ярмарка очилган куни унинг 100 га яқин савдо павильонлари олдидан кечгача харидорлар аримади. Тайёр кийим-кечаклар, хилма-хил газламалар, эркаклар, аёллар ва болаларнинг пойафзаллари, галантерия-заргарлик моллари, хўжалик ва уй-рўзғор буюмлари, турли-туман маданий моллардан харидорлар ўзлари учун зарурларини мамнуният билан танлаб олдилар. Райпишчеторглар ва «Гастроном» ҳам ярмарка бозорига озиқ-овқат, гастроном ва кондитер маҳсулотларини кўплаб келтирмоқдалар. «Ташплодоовощ» трест эса харидорларни узум, шафтоли, анжир, қовун, тарвуз ва бошқа сабзавот ҳамда ҳўл мевалар билан таъминламоқда. Ярмарка очилган биринчи куни харидорларга 2 миллион сўмликдан ортиқ ҳар хил саноат буюмлари ва озиқ-овқат маҳсулотлари сотилди.

Харидорларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш юзасидан ҳам зарур тадбирлар кўрилган. Ярмарка ёнида чойхона ва ошхоналар ишлаб турибди. Махсус радиоузел павильонларга келтирилган янги моллар ҳақида хабар бериб турмоқда. Ярмарка анъанасига мувофиқ бу ерда харидорлар эстрада ва цирк артистларининг чиқишларини, қўғирчоқ театрининг спектаклларини томоша қиладилар.

Суратларда: 1. Тошкент марказий универмаги тайёр кийим-кечаклар бўлимининг старший сотувчиси Оминахон Турсунова харидорлар хизматида. 2. «Ташпромторг» павильони олдида. 3. Шаҳар ярмаркасининг умумий кўриниши.

М. Нуриддинов ва А. Абалян фотолари.

ИККИ РАЙОН АҲОЛИСИ УЧУН

Қорасув районидаги Калинин номли посёлкада катта ҳаммом қурилиб, ишга тушди. Ҳаммом янги типдаги иситиш аппаратлари билан жиҳозланган. Бино ҳавонинг кескин ўзгариб туришига мослаштирилиб, мустаҳкам изоляцион қурилиш материалларидан қурилган. Ҳаммомнинг эркаклар ва аёллар бўлимларида соатига 80 киши ювиниши мумкин. Бу ерда кир ювиш хонаси ҳам ишлаб турибди.

Ҳаммом ва кирхона Ленин ва Қорасув район меҳнаткашларига маданий хизмат қилмоқда.

Ю. ИГНАТОВ.

„Ленин“ музёрари Болтиқ денгизи сувларида

Тинч атом энергиясида ишлаётган «Ленин» музёрари бир кеча-кундуздан кўпроқ вақтдан бери ўзининг пўлат кўкраги билан Болтиқ денгизи сувларини ёриб бормоқда. Эрта саҳарда Гогланд ороли ёнидан ўтиб кетдик.

Кўприкчада тажрибали қутбчи капитан Павел Акимович Пономарев, корабль рули ёнида эса яқиндагина Мурманск кемачилигига қарашли кемаларда вахтада турган матрослар Михаил Вишняков ва Василий Недошковский навбатма-навбат турибдилар. Экипаж аъзолари реакторнинг, турбогенератор ва бошқа механизмларнинг бошқарув пульти олдидаги вахтани пухта адо этмоқдалар.

Вахтадан бўш бўлганлар бугунги очиқ ҳаводан баҳраманд бўлиб, палубада Болтиқ денгизининг чиройлик манзараларини томоша қилмоқдалар. Фоторепортерлар ва кинооператорлар ҳам фурсатни қўлдан бой бермайдилар. «Моснаучфильм» студиясининг РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби режиссер Дмитрий Боголепов бошчилигидаги суратга олиш группаси атомоходнинг туғилиши йилномасини давом эттирмоқда.

— Томошабинларга маълум бўлган «Ленин» атом музёрари» деган биринчи фильм кораблнинг қурилиши ва сувга туширилиши ҳақида ҳикоя қилади, дейди мухбиримизга Д. Боголепов. Иккинчи фильм музёрар қурилишининг охирги этапига, унинг синалишига бағишланган. Атом кораблининг Болтиқ денгизи сувларида қилган биринчи сафарини томошабинларга ёрқинроқ қилиб кўрсатиш учун суратга олиш музёрарнинг ўзидагина олиб борилаётгани йўқ. Операторлардан бири музёрар билан бирга бораётган транспорт кемасидан, иккинчиси вертолетдан суратга олмоқда. Ленинград кинохроникасининг оператори «Менинг шаҳрим» деган кенг экранли қисқа метражли ҳужжатли фильм учун кораблни юргизиб синашга доир сюжетли эпизодларни ҳамда кинproblemжурнал учун фрагментларни суратга олмоқда.

Атомоход Болтиқ сувларидаги сафарини давом эттирмоқда. Барча механизмлар, приборлар ва системаларнинг иши пухта текширилмоқда.

Б. ХАРИТОНЧИК.
(ТАСС махсус мухбири).
«Ленин» музёрари борти.
20 сентябрь.

Катта цирк томошалари арафасида

Бир неча кундан кейин Тошкент Давлат циркининг қишки мавсуми бошланиб, цирк зали яна томошабинлар билан гавжум бўлади.

Янги мавсумни республикамиз пойтахтига биринчи марта гастролга келаётган Украина ССР Давлат цирки (бадиий раҳбари РСФСРда хизмат кўрсатган артист Петр Маяцкий)нинг талантли артистлари бошлаб берадилар. Коллективда эпчил акробатчилар, моҳир жонглёрлар, симдор устида рақс тушувчи уста дарвозлар, истеъдодли қизиқчилар, чаққон ҳаракат қилувчи ҳаво гимнастикачилари бор. Томошабинлар, бу цирк жанрлари билан бирга Совет Иттифоқининг ўнлаб йирик шаҳарлари ва чет эл давлатларининг цирк майдонларида ўз маҳоратларини муваффақият билан намойиш қилиб келаётган Фоменко, Байдин, Криленко, Филиппенко, Лисенко, Мусин каби артистларнинг санъати билан ҳам танишадилар.

Москва Давлат циркининг талантли артисти Анатолий Шаг иштирокида машҳур аттракцион труппанинг чиқишлари томошабинларга катта завқ бағишлайди.

Бу мавсум программаси жуда бой ва хилма-хилдир. Совет Иттифоқидаги бир неча талантли цирк коллективлари Тошкентга гастролга келадилар.

А. ПУЛАТОВ.

250 минг сўм иқтисод қилинди

Олмалиқдаги марказий ремонт-механика заводида рационализатор ва ихтирочилар ҳаракати борган сари кенг қулоч ёймоқда. Завод ишчи-хизматчилари ижодий фикр юритиб, меҳнат унумдорлигини ошириш ва ишлаб чиқариш процессларини такомиллаштиришга қаратилган кўплаб рационализаторлик таклифларини киритмоқдалар.

Шу йилнинг ўтган 8 ойи ичида заводнинг 42 рационализатори 100 га яқин таклиф билан чиқди. Улардан 58 таси ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Натижада корхона 250 минг сўм фойда кўрди. Шу билан бирга қуювчи ва қолибчиларнинг иш шароити анча яхшиланди.

В. НИЧАЕВ.

ТАБИАТШУНОС БЛОКНОТИДАН

ЧИЯ

Чия ўсимлиги атиргулликлар оиласига киради. Уни Ўзбекистоннинг тоғлик районларида кўплаб учратиш мумкин. Бу ўсимлик сербарг ва сершох бўлиб, бўйи 30—50 сантиметргача боради. Республикамизнинг Чатқол, Фарғона, Ўгам, Қурама, Ҳисор тоғ тизмаларида катта-катта чиязорлар бор. Чиязорлар бунёдга келган ерлар нам тупроқли, тошсиз тоғ ёнбағирларидир. Чия турли шароитларда денгиз сатҳидан 1400—1800 метр баландликда ўса олади.

Ўсимликнинг биологик хусусиятлари хилма-хилдир. Унинг ерости қисми жуда яхши тараққий этади, илдизи тупроқнинг қават-қаватларига ўсиб кириб, ўрнашади ва тоғ даралариии бузилиб кетишдан, тупроқларни эса нурашдан сақлаб туради. Чия баҳорда гуллайди. Унинг гули асаларилар учун яхши овқат. Ўсимлик ёз бўйи ривожланиб, июль-август ойларида пишади. Каклик, каптар, зағизғон ва бошқа паррандалар чия мевасини ейдилар. Бу ўсимлик меваси киши учун ҳам фойдали. У, гилосга ўхшаш дона-дона, тами яхши, таркибида витамин моддалари кўп бўлади. Шу сабабли ҳам унинг мевасидан кондитер саноатида ширинликлар тайёрлашда фойдаланилади. Бундан ташқари, сироп, шарбат ва бошқа ичимлик сувлар тайёрлашда ҳам чия меваси яхши хомашё ҳисобланади. Бу ўсимликнинг ана шундай яхши хусусиятлари бўлишига қарамай, ҳалигача ундан яхши фойдаланилмайди.

Чияни гилос ва олчага чатиштириб кўпайтирса бўлади. Агар шундай қилинса, мевачилигимиз яна бир фойдали ўсимлик билан бойийди.

Бизнингча, шаҳарлардаги маданият ва истироҳат боғларида, колхоз мевазорлари ва мактаб тажриба участкаларида чияни маданий ҳолда ўстириб, кўпайтириш тадбирлари кўрилса, жуда яхши бўлар эди.

М. ТУЙЧИЕВ,
биология фанлари кандидати.

Бугун „ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА“ газетасида

Газетанинг биринчи бетида область колхоз ва совхозларида 100 минг тонна пахта тайёрланганлиги тўғрисида хабар берилган. Қисқартирилган иш кунига ўтишни тугаллаш муддатлари ва ишчи ҳамда хизматчиларнинг иш ҳақини тартибга солиш тўғрисида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг қарори ёритилган. Шунингдек шу бетда Н. С. Хрушчевнинг АҚШда бўлиши тўғрисида хабарлар бор.

Иккинчи бетда СССР Министрлар Советида ва Ойга космик ракета учирилишининг дастлабки якунлари тўғрисида ТАСС ахбороти босилган.

Учинчи бетда область колхоз ва совхозларида пахта йиғим-териминииг бориши тўғрисида маълумот ҳамда чет эл хабарлари босилган.

Тўртинчи бетда филология фанлари кандидати А. Бобохоновнинг Фурқат туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан мақоласи босилган. Бундан ташқари область шаҳар ва қишлоқларидан олинган хилма-хил хабарларни ўқийсиз.

Чет ЭЛЛАРДА

КПСС делегацияси Конакридан жўнаб кетди

КОНАКРИ, 20 сентябрь. (ТАСС). Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Ш. Р. Рашидов ва А. С. Панюшкинлардан иборат делегацияси кеча Конакридан ватанига жўнаб кетди. Бу делегация Гвинея демократик партиясининг бешинчи съездига таклиф этилган эди.

Аэродромда делегацияни Гвинея демократик партиясининг кўзга кўринган арбоблари, Конакри жамоатчилигининг вакиллари кузатиб қолдилар.

СССРнинг тинчликка астойдил интилаётганлигини исбот этувчи далил

ПЕКИН, 20 сентябрь. (ТАСС). Совет ҳукумати бошлиғининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясида сўзлаган нутқи бутун инсониятга ёппасига ва тамомила қуролсизланиш ҳамда бутун дунёда мустаҳкам тинчлик ўрнатишнинг порлоқ истиқболларини очиб берди. Халқ Хитойининг меҳнаткашлари бу нутқни қизғин маъқулладилар. Н. С. Хрушчевнинг нутқи Пекинда ва Хитой Халқ Республикасининг вилоятларида чиқаётган барча газеталарда марказий ўринни эгалламоқда.

«Женьминь жибао» газетаси Н. С. Хрушчевнинг Бош Ассамблеяда сўзлаган нутқининг тўла текстини бугунги сонида йирик сарлавҳалар билан босиб чиқарди. Хитойнинг бошқа ҳамма газеталари Н. С. Хрушчев нутқининг батафсил баёнини босиб чиқармоқдалар.

«Дагун бао» газетаси ўз сарлавҳаларида қуйидагиларни ёзади: «Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Хрушчев муҳим нутқ сўзлади. Совет Иттифоқи тамомила қуролсизланишни ва мустаҳкам тинчлик бўлишини таъминлашни таклиф этмоқда. Хитой халқининг чин вакили Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ўзининг қонуний ўрнини эгаллаши зарур».

«Гуанмин жибао» газетаси Н. С. Хрушчевнинг Бош Ассамблеяда сўзлаган нутқини қуйидаги сарлавҳалар билан эълон қилди: «Совуқ уруш»га хотима бериш ва кенг миқёсда қуролсизланиш зарур. Хрушчев барча давлатлар 4 йил ичида тамомила қуролсизлансинлар ва уруш олиб бориш воситаларига эга бўлмасинлар, деб таклиф қилади. Ғарб тамомила қуролсизланишга рози бўлмаган тақдирда, Совет Иттифоқи қурол-яроғларни қисқартириш ва хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида қисмий чоралар кўриш тўғрисида бир битимга келишга тайёрдир. Хрушчев мамлакатимизнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини тиклаш тўғрисидаги масалани дарҳол ҳал этиш зарур эканлигини таъкидламоқда».

Хитойнинг миллионларча кишилари Совет ҳукумати бошлиғининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясида сўзлаган нутқининг тўла текстини эшитдилар. Хитой Халқ Республикасининг Марказий халқ радиостанцияси бу нутқни эшиттирди ва мамлакатдаги бошқа ҳамма радиостанциялар Н. С. Хрушчев нутқини олиб эшиттирдилар.

Пекин радиоси Н. С. Хрушчев нутқи ҳақидаги қисқача шарҳида тамомила қуролсизланиш тўғрисидаги таклиф Совет Иттифоқининг халқаро кескинликни юмшатишга ва бутун дунёда мустаҳкам тинчлик ўрнатишга астойдил интилаётганлигини акс эттиради, деб таъкидлайди.

„Тарихий аҳамиятга эга бўлган ҳужжат“

ПРАГА, 20 сентябрь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси мажлисида сўзлаган нутқи ҳамда унинг ёппасига ва тамомила қуролсизланиш тўғрисидаги таклифи Прага матбуоти обзорчиларининг диққат марказида турибди.

«Руде право» газетаси «Тарихий аҳамиятга эга бўлган таклиф» сарлавҳали бош мақоласида қуйидагиларни ёзади: Совет Иттифоқининг ёппасига ва тамомила қуролсизланиш тўғрисидаги таклифи улуғ социалистик давлат ўзининг ташқи сиёсати соҳасида халқларнинг тинч яшашини таъминлаш ва жанжалли масалаларни ҳал этиш воситаси сифатида урушга барҳам беришга астойдил интилаётганлигини очиқ равшан исбот этувчи янги далилдир. Бу таклиф ҳар бир оддий кишининг қалбига яқин бўлган мақсадига эришишнинг реал ва бирдан-бир тўғри йўлидир.

Биз, чехословаклар, деб ёзади газета, Совет Иттифоқининг янги таклифларини қизғин маъқуллаб табриклаётган юз миллионларча кишиларнинг фикрига қўшиламиз.

ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ ЯНГИ ОГОҲЛАНТИРИШИ

ПЕКИН, 19 сентябр. (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: Бугун Американинг ҳарбий корабли Фуцзянь районида Хитой Халқ Республикасининг территориал сувларига бостириб кирди. Бу ҳарбий иғвогарлик муносабати билан, Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили АҚШ ҳукуматини яна жиддий суратда огоҳлантирди.

ТЕЛЕГРАФ ХАБАР ҚИЛАДИ

★ Хитой Халқ Республикасининг ҳукумат делегацияси Москвадан Пекинга қайтиб келди. Делегация СССР ҳукуматининг таклифига мувофиқ, Совет Иттифоқида уч ҳафта бўлди.

★ Ҳиндистон бош министри Неру ва унинг ҳамроҳлари 4 кунлик расмий визит билан Теҳронга келдилар.

★ Англиянинг 1955 йилда сайланган парламентининг охирги мажлиси бўлди. Лордлар палатаси ва умум палатасининг қўшма мажлисида қиролича фармони ўқиб эшиттирилди. Бу фармонга мувофиқ, 8 октябрда ўтказиладиган умумий сайловларда умум палатаси қайтадан сайланганига қадар парламентнинг ишида танаффус эълон қилинади.

★ Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай ва Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари Чэнь И Япониянинг собиқ бош министри Тандзана Исибасини қабул қилдилар ва у билан икки соат суҳбатлашдилар.

★ Истамбулда Италия ва Туркия ҳукумат делегацияларининг икки кун давом этган музокаралари тамом бўлди. Италия делегациясининг бошлиғи, министрлар советининг раиси Антонио Сеньи музокараларда асосан, ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва маданий алоқаларни ривожлантириш масалалалари муҳокама қилинди, деди.

★ 19 сентябрдан 24 сентябргача Греция ва Туркия территориясида, шунингдек ана шу мамлакатларнинг соҳилларида НАТОнинг ҳарбий манёврлари ўтказилади.

Франс пресс агентлигининг мухбири Неаполдан билдиради: Манёврларда Американинг Ўрта денгиздаги 6- флоти кораблари, НАТОнинг Шарқи-Жанубий Европа зонасидаги қуролли кучлари қўмондонлигига бўйсунган қуруқликдаги қўшинлар ва 6- тактика авиадивизиясининг эскадрильелари қатнашадилар. 6- америка флоти қўмондони вице-адмирал Андерсон манёврларга раҳбарлик қилади.

★ АҚШ мудофаа министри ёрдамчисининг ўринбосари Ч. Шафф бошчилигидаги америка ҳарбий делегацияси Теҳронга келди.

19 сентябрь. (ТАСС).

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

КАРНАВАЛ

Парк дарвозасига яқинлашганингиз сари карнай-сурнайларнинг тантанали садоси кучлироқ эшитилади. Шанба куни бўлгани учун ҳамма хизматдан вақтли бўшаган. Улар Тошкент карнавали ўтказиладиган Сталин номли маданият ва истироҳат боғига ясанган-тўсанган ҳолда келмоқдалар. Мана бир тўда ёшлар; юзларида табассум, улар қардош республикалар миллий кийимларини кийиб, халқларимизнинг бузилмас дўстлигини ифодалаганлар. Парк радиоузелидан дикторнинг овози янграйди:

Оқшом қўнар гуллараро,
Куйлар тўлиб булбул наво.
Сайл бошланур кўп дилрабо,
Кел севгилим, кел марҳабо.

Карнавал қўшиғининг бу мисралари минглаб йигит-қизларни карнавалга чорлайди, уларнинг қувончига-қувонч қўшади.

Оқшом... Боғ бағри қувноқ ёшлар билан лиқ тўлган. Ильич нурлари ҳаммаёқни кундузгидек равшан қилиб турибди.

Кўл юзида бир неча қайиқ пайдо бўлади. Қайиқдаги кишилар сув ўртасига силжиб бориб, дўстлик гулханини ёқиб юборадилар. Ҳамма чапак чалиб, гулханни олқишлайди. Шундан сўнг дўстлик карнавали — ўйин-кулги, хушчақчақлик бошланиб кетади. Биров эстрада оркестри ва ўзбек давлат филармониясининг концертларига, биров бадиий ҳаваскорларнинг чиқишига, биров «Шарқ бозори» ва яна кимлардир спорт мусобақалари ўтказиладиган майдончаларга қараб йўл олади.

Сув станциясида тантана жуда катта бўлди. Бу ерда Октябрь ва Фрунзе район маданият уйининг ҳаваскорлари концерт бериб, ҳаммани жуда хурсанд қилишди. Ёзлик эстрадада бўлган концертда Ўзбекистон ССР халқ артисти Ш. Раҳимова, VI Жаҳон ёшлари фестивалининг лауреати Клара Жалилова ва бошқа етук артистлар ўз санъатларини намойиш қилдилар. Карнавалга яхши тайёргарлик кўрган маҳоратли спортчилар, энг яхши костюм эгалари конкурс мукофотларини олдилар.

19 ва 20 сентябрь кунлари бўлиб ўтган бу карнавалда ҳамма яхши дам олди, ўйнаб-кулди.

Суратда: карнавалда қатнашган қизлар.

М. Нуриддинов фотоси.

Телевизор экранида

22 СЕНТЯБРДА

19.00. Ёшлар учун ўзбек тилида эшиттириш. «Истиқбол эгалари» деган тележурнал.

19.45. Қишлоқ хўжалик ходимлари учун ўзбек тилида эшиттириш.

20.00. Горький номидаги рус драма театрининг «Кўз илғамас олислар» деган спектакли олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида сўнгги ахборот.

ОБ-ҲАВО МАЪЛУМОТИ

Бугун Тошкентда ва Тошкент областида ҳаво очиқ бўлиши кутилади. Тошкентда 28 — 30, областда эса 27 — 32 даража иссиқ бўлади.

Тошкентнинг ТАМОША ЗАЛЛАРИДА

НАВОИИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/IX да **Чио-Чио-Сан**, 23/IX да **Флория Тоска.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/IXда **Фарғона ҳикояси.**

«РОДИНА» — эрталаб соат 9 яримда кенг экранли фильм **Сампо**, кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Кэмпбелл короллиги.**

НАВОИИ номли (қишки), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН», КАФАНОВ номли, ТЕЛЬМАН номли янги бадиий фильм **Аннушка.**

«ОКТЯБРЬ» — **Боши очуқ.**

НАВОИИ номли (ёзги) — кеч соат 8 да **Аннушка**, кеч 9-40 минутда **Истаган эшигингни қоқ.**

«9 МАЙ» — **Фарзандлар** (ўзбек тилида).

«ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ», ПУШКИН номли, «УДАРНИК» — **Кэмпбелл короллиги.**

СТЕПАН РАЗИН номли — кеч соат 8 да **Дўстим ҳақида**, кеч 9 яримда **Юлдуз.**

Наманган кўчаси, 50 уйда турувчи **Жалол Аҳрорхўжаевич Акбархўжаев**нинг шу уйда турувчи Раиса Михайловна Фадеевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 1-участка халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг махсуслаштирилган «ТАШГОРПОДЗЕМСТРОЙ» ТРЕСТИ АРМАТУРАЧИЛАР ВА ДУРАДГОРЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН

КУРС

ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 3 ой. Ўқиш 1 октябрдан бошланади.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланади.

Педагогическая кўча, 75-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Қорамурт кўча, Бўзсув ГЭСида турувчи **Николай Александрович Головин**нинг Геоктепа кўча, 1-уйда турувчи Татьяна Семёновна Головинадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район, 6-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040,135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р 07331. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1884.